

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΝΩΓΗ

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 10 χρόνων ζωής
του λογοτεχνικού περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ»

AΘHNA 2003

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡ. ΜΕΓΑΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ – ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ «ΚΟΥΑΡΙΟΣ»

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ACADEMIE INTERNATIONALE DE LUTECE, ΓΑΛΛΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ INSTITUT ACADEMIE DE PARIS, ΓΑΛΛΙΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ CENTRO CULTURAL E ARTISTICO DE GAZETA DE
FELQUEIRAS, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

ΔΗΜ. ΓΟΥΛΙΑΜΟΥ 56 (τ. ΔΑΒΑΚΗ ΠΙΝΔΟΣ)
115 27 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛ. 77 87 656

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ACADEMIE INTERNATIONALE DE LUTECIE, ΓΑΛΛΙΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ INSTITUT ACADEMIE DE PARIS, ΓΑΛΛΙΑΣ

**ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ CENTRO CULTURAL E ARTISTICO DE GAZETA DE
FELQUEIRAS, ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ**

ΔΗΜ. ΓΟΥΛΙΑΜΟΥ 56 (τ. ΔΑΒΑΚΗ ΠΙΝΔΟΣ)

115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 77 87 656

10 ΧΡΟΝΙΑ «ΚΟΥΑΡΙΟΣ»

ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Ένα όνειρο του Νίκου Ανώγη και της Μαίρης Μέγα
που έγινε πραγματικότητα

ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

ΛΕΓΕΤΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μέσα στις κηλίδες της σιωπής
ένα φωτισμένο ποτάμι
υφάδι από όνειρα
οδεύει απ' τα φυλλώματα του ήλιου
να αρδεύσει το σούρουπο του κόσμου.

Διασχίζει τα δικά μας στήθη
και μ' ένα λαμπαδιασμένο μένος
ρομαντικής παραφοράς
πορεύεται με μεστωμένους πόθους
και ραντίζει μ' αγιασμούς ποιημάτων (τις κοιλάδες
για να ψηλώσουν τα στάχυα της αγάπης.

Αυτές ξυπνούν συλλογισμένες
πρώτη φορά βλέπουν
φωτοπλημμύρα να τραγουδάει
πρώτη φορά βλέπουν
στοχασμοί να τριζοβολούν
πρώτη φορά βλέπουν
να γαλουχούνται με βροχές γνώσης
και να κατακλύζονται
με νέες αναβλύζουσες ζώσες λέξεις
φουσκωμένες αλλοφροσύνη
που προσπαθούν να βρουν διέξοδο
στα πέλαγα του κόσμου.

Αυτό το ποτάμι... λέγεται Κουάριος
αυτό το ποτάμι... λέγεται Νίκος Ανώγης αυτό το ποτάμι....
Λέγεται Πολιτισμός.

Θόδωρος Ταβουλάρης

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ

Γράφει ο Παβέου Κρούπκα

Αυτός ο τίτλος στην τεχνητή πολιτεία της τρίτης χιλιετίας μπορεί να φανεί γελοίος και απαρχαιωμένος. Κι όμως, όπως κανένας άλλος, ανταποκρίνεται πλήρως στην ιδιότητα του Νίκου Ανώγη. Λογοτέχνης, εκδότης, πολιτιστικός και κοινωνικός λειτουργός, στις πολλαπλές του δραστηριότητες οτιδήποτε πράττει, οδηγείται από τα ηθικά και ανθρωπιστικά ιδανικά αγάπης, ειρήνης και αλληλεγγύης ατόμων, ομάδων και λαών. Αυτό το χαρακτηριστικό ενώνει σ' ένα πλαίσιο συνοχής όλο το λογοτεχνικό έργο και τις κοινωνικές δραστηριότητες αυτού του εκλεκτού πνευματικού ανθρώπου. Ομολογώ ότι, μολονότι στενός συνεργάτης και θαυμαστής του συγγραφέα, αγνώω πολλά από τα αμέτρητα έργα του Νίκου Ανώγη και πολλές από την ποικιλία δραστηριοτήτων του, έχοντας μόνο μια γενική ιδέα για το καθένα, κι όμως απ' αυτά που γνωρίζω, ισχυρίζομαι να διαπιστώσω και ν' αποδείξω δίχως καμία αμφιβολία αυτή την ιδιαίτερη και σπάνια στην εποχή μας ηθική και πνευματική συνοχή του Θεσσαλού λογοτέχνη.

Εγνώρισα τον Νίκο Ανώγη ως ποιητή, πεζογράφο, κριτικό και διοργανωτή του λογοτεχνικού βίου της ελληνικής πρωτεύουσας. Ασχολήθηκα με τα έργα του ως αναγνώστης, μεταφραστής και κριτικός, συνεργάζομαι τακτικά με το περιοδικό «Κουάριος» που εκδίδει και του παραστάθηκα σε πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις που πρότεινε και διοργάνωσε. Στην πολυετή αυτή συνεργασία είχα αρκετές ευκαιρίες να θαυμάσω τις αξίες που μεταφέρει και να ωφεληθώ απ' αυτές. Τα ποιήματά του, τα αφηγήματα και τα μυθιστορήματα που έγραψε μου στάθηκαν πάντοτε ως ισχυρότατη ηθική έμπνευση και υποστήριξη, τα δοκίμια κι οι βιβλιοκριτικές του ξεχωρίζουν με το θετικό, δημιουργικό πνεύμα και κατανόηση των αυθεντικών αξιών του έργου στο οποίο αναφέρονται. Αλλά προ πάντως ενθουσιάζει η θερμότατη του διάθεση που φαίνεται στις κοινωνικές του δραστηριότητες, στην προβολή του ευγενούς και δημιουργικού πολιτισμού της λογοτεχνίας που παρέχει αυθεντικές ανθρωπιστικές αξίες.

Είμαι βέβαιος ότι όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά του Νίκου Ανώγη που εντυπωσιάζουν τους αναγνώστες των έργων

Να μην προτείνεις το ξίφος για να σκοτώνεις, αλλά για να αμύνεσαι.
«Το ξίφος αμφιβαλού προς μη φόνον αλλ' ες άμυναν»
ΦΩΚΥΛΙΔΗΣ (Γνώμες 31)

του και τους συμμετέχοντες στις εκδηλώσεις που πραγματοποιεί με πάθος, θα περιγραφούν άριστα στο παρόν τεύχος από τους Έλληνες συνεργάτες οι οποίοι έχουν το προνόμιο να παρακολουθούν από κοντά τις αξιόλογες πρωτοβουλίες του ζεύγους Ανώγη – Μέγα. Εκ της ιδιαίτερής μου θέσης του εξωτερικού συνεταίρου επιθυμώ, λοιπόν, να ωφεληθώ από την ευκαιρία ν' αναδείξω και πολύτιμη συμβολή του ανθρωπιστικού και ευγενούς πνεύματος του Νίκου Ανώγη στην καλλιέργεια των λογοτεχνών και πολιτιστικών σχέσεων της Ελλάδος με την πατρίδα μου την Πολωνία από την οποία σας έρχονται, όπως κάθε εξάμηνο μέσω του περιοδικού «Κουάριος», αυτά τα λόγια. Αρκεί ν' αναφέρω μόνο μερικά βασικά στοιχεία να καταλάβει κανείς την αξία της συνεισφοράς του Νίκου Ανώγη στην προβολή των πολωνικών γραμμάτων στην Ελλάδα. Το 1988 υπήρξε ο πρώτος Έλληνας συγγραφέας που έγραψε και δημοσίευσε αυτοτελώς μια μελέτη αφιερωμένη στην ιστορία της πολωνικής λογοτεχνίας. Στην επόμενη δεκαετία ήταν ένας από τους λίγους διοργανωτές πολιτιστικών εκδηλώσεων αφιερωμένων στα πολωνικά γράμματα στην Αθήνα. Στην περασμένη τριετία του νέου αιώνα το περιοδικό «Κουάριος» το οποίο ο ίδιος δημιούργησε και διευθύνει, ως μοναδικό στην Ελλάδα, ασχολείται τακτικά με την πολωνική λογοτεχνία και πολιτισμό. Σε κανένα τεύχος της αναφερόμενης περιόδου δεν έλειψε τουλάχιστον ένα άρθρο, μια βιβλιοκριτική, ένα μεταφρασμένο ποίημα Πολωνού λογοτέχνη. Συνήθως, όμως, ήταν πολύ περισσότερα.

Ήδη τα αναφερόμενα δυο στοιχεία αρκούν να αναγνωριστεί μια μοναδική και ιδιαίτερη συμβολή του Νίκου Ανώγη προς την Πολωνία και τον πολιτισμό της. Και, δεδομένου ότι ο συγγραφέας δεν έχει κανένα οικογενειακό ούτε επαγγελματικό δεσμό με τη χώρα, αυτό το γεγονός δείχνει τη βαθιά ανθρωπιστική και ηθική φόρτιση του λογοτέχνη. Η παρουσία του Ανώγη στα πολωνικά γράμματα όμως δεν περιορίζεται μόνο στη φιλολογική και εκδοτική δραστηριότητα. Μεγάλη είναι και η ποικιλία πολιτιστικών εκδηλώσεων αφιερωμένων στον πολιτισμό της Πολωνίας που έχουν πραγματοποιηθεί την περασμένη δεκαετία στην Αθήνα με πρωτοβουλία του Νίκου Ανώγη. Πασίγνωστες οι άριστες του ομιλίες και επεμβάσεις με θέμα τους κορυφαίους Πολωνούς ποιητές του περασμένου αιώνα Βισουάβα Σιμπόρσκα και Ζμπίγκνιεβ Χέρμπερτ και τις ενέργειές του με στόχο να γνωστοποιηθούν στην Ελλάδα μέσω μεταφράσεων και εκδόσεων. Οι συνεργασίες του Νίκου Ανώγη με τους μεταφραστές Νίκο Χατζηνικολάου και Γιώργο Χριστοδουλίδη καθώς και με τους εκδότες Θεόδωρο Μπενάκη και Γιώργο Μαυρίδη για την προβολή των βιβλίων και των δυο Πολωνών ποιητών ήταν αποτελεσματικές κι η συμβολή στην επιτυχία των εκδόσεων

σημαντική. Δεν είναι ο στόχος του παρόντος μια κουραστική λεπτομερειακή ενημέρωση περί των δραστηριοτήτων του Νίκου Ανώγη στο πλαίσιο της προβολής πολωνικών γραμμάτων και πολιτισμού στην Ελλάδα. Γι' αυτό δεν προβαίνω σε τυποποιημένο κατάλογο ομιλιών, δοκιμίων και βιβλιοκριτικών που διαβάσαμε και ακούσαμε από τον εκδότη του «Κουαρίου». Ότι επιθυμώ είναι ν' αναδείξω πως εκφράζεται σε τούτες τις ενέργειες το ανθρωπιστικό πνεύμα κι η απόλυτη ηθική προτεραιότητα του συγγραφέα. Όντως, στην επιλογή των έργων και στο περιεχόμενο των κριτικών και των ομιλιών ο Ανώγης οδηγήθηκε πάντοτε αποφασιστικά και σταθερά από το ηθικό κριτήριο, τονίζοντας τόσο στα υπό ανάλυση λογοτεχνικά έργα όσο και στο περιεχόμενο των πολιτιστικών μηνυμάτων το ζήτημα αγάπης, ειρήνης και συνεργασίας των ανθρώπων και των λαών. Σ' όλες τις ενέργειές του στο διεθνές πλαίσιο, στις επαφές του με τους πνευματικούς ανθρώπους της Πολωνίας και τα έργα τους, κυριαρχεί απολύτως η αρχή της δημιουργίας ενός καλύτερου πολιτεύματος μέσω επικοινωνίας ανθρώπων και ιδεών πάνω απ' τα σύνορα και τις διαφορές. Η διεθνής λογοτεχνική συνεργασία, με την έννοια του Νίκου Ανώγη, δεν είναι παρά ένα σημαντικό στοιχείο οικοδόμησης μιας θετικής, δημιουργικής ανάπτυξης της ανθρωπότητας σύμφωνα με τα ηθικά κριτήρια που αποτελούν το ισχυρό και καθαρό «πιστεύω» του.

Αυτά τα χαρακτηριστικά τά'χουμε διαπιστώσει πολλές φορές σε διάφορες ευκαιρίες πνευματικές συνεργασίας με το Νίκο Ανώγη. Και χάρη στην παρουσία τους, πιστεύω, οι πιο πολλές ενέργειές του έχουν πετύχει. Κυρίως με την έννοια ότι έχουν εκτιμηθεί πολύ από τους παραλήπτες τους και έχουν γίνει αποδεχτεί με συμπάθεια και ενθουσιασμό. Η προσωπικότητα του Νίκου, η ανοιχτή και εγκάρδια προσέγγιση προς το ανθρώπινο και πολιτιστικό περιβάλλον έχουν πείσει και ενθουσιάζει πολλούς από μας. Μεγάλη του η τιμή και η προσφορά του. Δεν πρόκειται όμως να υποτιμηθεί η αξιόλογη παρουσία της συζύγου του Μαίρης Μέγα σε όλες σχεδόν τις λογοτεχνικές, εκδοτικές και οργανωτικές δραστηριότητες. Η κοινή δράση και το κοινό ευγενές πνεύμα του ανδρόγυνου Ανώγη – Μέγα έχει φέρει, ουσιαστικά, αυτούς τους πολύτιμους καρπούς στο πνευματικό μας χώρο. Εκεί, στην Αθήνα, όπως και εδώ στη Βαρσοβία, Πόζναν, Ουτς και άλλα μέρη της Πολωνίας όπου άφησαν το λόγο τους και τις ζεστές τους καρδιές. Παρά τις γεωγραφικές αποστάσεις που μας χωρίζουν, τους έχουμε πάντοτε κοντά και τους ευχόμεθα να συνεχίσουν την αξιόλογη τους πορεία η οποία μέσω των γραμμάτων πλησιάζει και ενώνει τους ανθρώπους με τα ιδανικά αγάπης, ειρήνης και αμοιβαίας κατανόησης. Και να σταθεί πάντα ζωντανό

το μήνυμά τους, ίσως το απλούστερο μα ταυτόχρονα το πιο σημαντικό μήνυμα των ανθρωπίνων σχέσεων.

ΠΑΒΕΟΥ ΚΡΟΥΠΚΑ

**ΜΕΘΕΞΗ ΣΤΑ ΥΠΕΡΒΑΤΙΚΑ
Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΝΩΓΗ**

Γράφει ο ΑΛΕΞ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Ο Νίκος Ανώγης είναι Πηγή Λαλέουσα της Καλοσύνης, της Χριστιανικής Αγάπης και της Ελληνικής Αρχαιολατρίας...

Γονατίζει ευλαβικά στην Αρχαία Ελληνική Πνευματική Παράδοση.. Απονέμει τον υπέρτατο σεβασμό στην Ελληνίδα Ηρωίδα Μάνα, που, όπως διαφαίνεται, μια τέτοια Ελληνίδα Ηρωίδα Μάνα, ήταν και η Μητέρα του Αθηνά..

Στα παιδικά του χρόνια η Μάνα Αθηνά φύτεψε στην καρδιά του το δέντρο της Αγάπης. Μεγαλώνοντας, οι κλώνοι έγιναν απέραντοι για να αγκαλιάσουν ολόκληρη την πάσχουσα Ελληνική Κοινωνία, αλλά και ολόκληρη την Οικουμένη.

Αυτή την Ελληνοχριστιανική οικογενειακή αγωγή έλαβε από τους γονείς του, προπαντός, από την Μάνα του Αθηνά, στην οποία, ανέκαθεν έπεσε και το μεγαλύτερο βάρος της ευθύνης, αφού, από το Θεό, είναι προορισμένη να κυοφορήσει

και να φέρει στον κόσμο το ανθρώπινο πλάσμα... Χωρίς, βέβαια, να τίθεται σε δεύτερη μοίρα ο Ήρωας Πατέρας του, ο Χρήστος, που πολλά προσέφερε, μαρτύρησε και προδόθηκε για την προσφορά του στον άνθρωπο και στην Πατρίδα...

Πατρίδα – Θρησκεία – Οικογένεια είναι οι άξονες, περίξ των οποίων περιστρέφεται το βιβλίο, γερά δεμένοι και βαθιά ριζωμένοι στην ψυχή του, αφού με αυτά τα Υψηλά Ιδανικά ανατράφηκε και γαλουχήθηκε... Την ψυχή του Νίκου Ανώγη θα σας την ψυχογραφήσω με τους εξής δικούς μου στίχους.

Ρόδος στις Σέρας την Πηγή,
μίσχος χωρίς αγκάθια
όποιος το βλέπει χαίρεται,
όποιος το κόβει κρένει
ποιου τόπου να 'ναι γέννημα,
ποιας Μάνας ο Καρπός
και ποιος πατέρας το 'σπειρε
σ' ευλογημένη Μήτρα;

Με απόλυτη βεβαιότητα, ο Λόγος του Νίκου Ανώγη είναι στόχαση, μέθεξη στα Υπερβατικά..

Είναι λόγος απλός, λιτός, βαθιά διεισδυτικός αισθαντικός με διάχυτο το λυρικό ποιητικό στοιχείο. Λόγος αδρός, απλός, σαφής, με φυσική ροή και συναισθηματικό κυματισμό, που συγκινεί και προκαλεί ισχυρές δονήσεις... Είναι Ωραίος Νεοελληνικός Λόγος, με αμέτρητα διαχρονικά και πανανθρώπινα Ηθικά Μηνύματα...

Προπάντων, αυτό: Δεν είναι, απλά, ελληνοκεντρικός. Είναι ελληνικός με οικουμενικές διαστάσεις!!!

Ανήκοντας στο Ελληνικό Στοιχείο της Διασποράς, αισθάνθηκα ισχυρότατη δόνηση από το αγκάλιασμα του Ελληνισμού από τον Νίκο Ανώγη, που δεν συμβαίνει συχνά στην Ελληνική Γραμματεία...

Το βιβλίο του Νίκου Ανώγη «ΤΑΞΙΔΙ ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΑΣ» με συγκλόνισε. Όχι,

απλά, με άγγιξε, αλλά με συγκλόνισε. Αρκεί να σας εξομολογηθώ ειλικρινά τούτο και μόνο: Πως η Ποιητική Μούσα μου έστειλε την έμπνευση της να κάνω την κριτική –

<p>Ν' αποφεύγεις τον κακό χαρακτήρα και το αισχρό κέρδος. «Ἡθος πονηρόν φεύγε και κέρδος κακόν» MENANDROY (Γνωμ. Μονοστ. 204)</p>
--

ψυχογραφική προσέγγιση της προσωπικότητας και του έργου του Νίκου Ανώγη σε έμμετρο λόγο – στο είδος της ακροστοιχίδας. Και, καθώς όλοι οι Ποητές και οι Λόγιοι γνωρίζουν, η έμπνευση δεν έρχεται χωρίς τον συγκλονισμό του πνεύματος και της ψυχής του Ποιητή.

Στο βιβλίο εντυπωσιάζουν οι λιτές, πλην αδρές περιγραφές, καθώς και οι ποιητικές εικόνες. Αλλά θα πρέπει να επισημάνω, ότι ο Νίκος Ανώγης δεν αναλύεται σε αλυσιτελείς περιγραφές και απεραντολογίες. Αντίθετα, με ιδιαίτερα κομψό τρόπο και μαστοριά, χτίζει το ψηφιδωτό του και η κάθε περιγραφή και ποιητική εικόνα να είναι ζωντανή και αποκαλυπτική. Από μιας άποψη, ο λόγος του Νίκου Ανώγη είναι Δωρικό – Ιωνικός. Δυνατός στις δομές του και καλαισθητικός με τις χάρες του.

Ο πολυτάλαντος συγγραφέας Νίκος Ανώγης ξεπέρασε τα όρια του μύθου. Τα διηγήματά του γίνονται πολυδιάστατο διαχρονικό και πανανθρώπινο Μήνυμα.

Ερωτικός συγγραφέας με σαφή κλίση στους πνευματικούς έρωτες. Προς την Αρχαιοελληνική Πολιτισμική μας Κληρονομιά, του Δελφικού Χρησμού και στα Ελληνοχριστιανικά Ιδεώδη της Φυλής...

Δικαίως πολιτογραφήθηκε στον Ιδεών την Πόλη σαν Μεγάλος και Χαρισματικός Ποιητής και Πεζογράφος.

Άνοιξε τα φτερά της Αγάπης του και αγκάλιασε τον Άνθρωπο, αδιακρίτως χρώματος και φυλής.

Άξιος οικουμενικός και πανανθρώπινος δημιουργός.

Άξιος της Εκτίμησης και της Αγάπης μας!!!

Όπως ο ενάρετος πατέρας του ευτύχησε να έχει την Μούσα του, την Γενναία Συντρόφισσα της ζωής του, την Αθηνά, που τον στήριξε και τον ενθάρρυνε στις δύσκολες και στις κρίσιμες ώρες της Μοίρας, έτσι και ο πανάξιος Γιός του, ο Νίκος Ανώγης, έχει την υπεράξια και αφοσιωμένη Μούσα του, την Κυρία Μαίρη Μέγα-Ανώγη, να τον εμπνέει και, να οδοιπορούν χέρι-χέρι στην Ιθάκη τους που δεν θα είναι καθόλου φτωχική...

ΑΛΕΞ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Στον εργάτη της πέννας ΝΙΚΟ ΑΝΩΓΗ

Του ΔΙΟΝΥΣΗ ΧΑΤΖΙΔΗ

Κράτα ψηλά το μέτωπο με μάτια φωτισμένα,
βάστα γερά στα χέρια σου αξίνα, ή καλαμάρι,
νάχεις το Νου, τη σκέψη σου στη δούλεψη δοσμένα
και φώτισε το δρόμο μας, με τίμιο λυχνάρι.
Για σήκωσε το λάβαρο και χτύπα τις καμπάνες,
με του βοριά το μούγκρισμα, στον κρότο απ' τα ντουφέκια,
να πάρουνε τους ήχους τους, που γίνονται παιάνες.
Τ' άγρια της νύχτας κύματα μέσα σ' αστροπελέκια.
Να ξεπεράσουν τα βουνά, που χιονισμένα στέκουν,
ν' αντιβοήσουν στους γκρεμούς, στους βράχους, τα ρουμάνια,
οι κεραυνοί και οι βροντές, οι αγέρηδες να πλέκουν,
για Σένα εργάτη μαχητή τα δάφνινα Στεφάνια.

Α ν ώ γ η ς

(Ακροστοιχίδα)

Από νωρίς στο Λίκνο σου, Δέσποινα και Κυρά
εφύτευσε μες στην καρδιά το δέντρο της Αγάπης
το πότισε μ' αθάνατο νερό να μεγαλώσει
ν' απλώσει ρίζες ηθικές, βλαστούς της Καλοσύνης
να καμαρώσει τ' όνειρο η Μάνα Αθηνά...

Νόμος Θεού οι πράξεις σου, Ιεουργός της Μούσας
ήρθες σε χρόνους χαλαιπούς, Απόστολος της Μοίρας
στον άνεμο ν' αντισταθείς, αλύγιστος κι ορθός
να χτυπηθείς, να ματωθείς, ν' αντέξεις να σταθείς
να δώσεις πανανθρώπινο Μήνυμα Προσφοράς _

Ωραίος λόγος, άψογος, βαθύς, αισθαντικός
διαβάζεται ευχάριστα απ' την αρχή στο τέλος
με δύναμη και έξαρση τινάζεται στα ύψη
στον Κόσμο των Ιδανικών του Γένους της Φυλής
νάμα στο γλυκοχάραμα Αύρα της Χαραυγής.

Γνήσιο Τέκνο της Φυλής, άξιος τροβαδούρος
να τραγουδήσεις τον καημό, τον πόνο, τη λαχτάρα
αηδόνι μες στη χαραυγή, Άνοιξης χελιδόνι
του γκιώνη μες στη σιγαλιά πονετική κραυγή
ένας ιεραπόστολος
που κουβαλάς Ελλάδα.

Ήπιες από τ' Αθάνατο στις Σέρας την Πηγή
κι η Άρπα του Αρίωνα έπαιζε στο ρυθμό της
επουράνιας μουσικής, τραγούδι θεϊκό
ο βίος σου στοχαστικός, περήφανα διαβαίνεις
μ' απλοχεριά η έμπνευση
η Μούσα σου γλυκιά...

Στη γέννηση σε μοίραναν οι Μοίρες την Αγάπη
τη στόχαση, τη μέθεξη στα υπερβατικά
να 'χεις ταξίδι μακρινό στο δρόμο της Ιθάκης
με δόρυ την Αλήθεια, πάθος την Προσφορά
όνειρο πανανθρώπινο
την επί Γης Ειρήνη...

ΑΛΕΞ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Ο ΠΟΝΟΣ ΟΙΣΤΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

(Ευγενικό αφιέρωμα στο Νίκο Ανώγη και στην Μαίρη Μέγα)

Του ΘΑΝΑΣΗ Κ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

- Σκύψε βαθύτερα, ήχησε μια φωνή μέσα μου. Σκύψε και σκάψε. Μη φοβάσαι. εγκαταλείψου στον πόνο σου. Εκεί βρίσκεται ο στοχασμός σου, ο άνθρωπος και ο Θεός που ζητάς.

Έντρομος ακολούθησα τη συμβουλή της φωνής μου κι έσκυψα βαθύτερα μέσα μου. Όμως, ταυτόχρονα ένιωσα ένα δάγκωμα πόνου, που ξεχυνόταν απ' τα σπλάχνα μου και πλημμύριζε σάρκα και πνεύμα.

- Δεν μπορώ! φώναξα. Τρέμω τα σπλάχνα μου, την καρδιά μου και τον νου μου. Αλλού οδήγησέ με να σκάψω. Εδώ νιώθω έντονα τον πόνο.

- Αυτός ο πόνος είναι ο οίστρος της δημιουργίας σου. Να τον μακαρίζεις. Έτσι θα νιώθεις αθάνατος στη θνητότητά σου. Κι ακόμα: αυτός ο πόνος σ' αναγκάζει να ψηλώνεις και να ξεχωρίζεις από το πλήθος.

- Το σαρκίο μου; έκανα έκπληκτος. Έχει τέτοια μεγαλειότητα πόνου η σάρκα μου; Μήπως ξεγελιέμαι;

- Όχι! ήχησε η φωνή μου. Ύπαρξη, καρδιά, ψυχή και μυαλό δρομούν απ' τη σάρκα σου στο πνεύμα σου και γεννάνε το Λόγο. Το Λόγο έργο. Το Λόγο αγιότητα...

Κάπως έτσι πιστεύω κι εγώ τον αληθινό δημιουργό του Λόγου. Τον λογοτέχνη, όχι τον συγγραφέα. Γιατί ο λογοτέχνης θέλει πόνο για να δημιουργήσει. Ενώ ο συγγραφέας δεν έχει ανάγκη από «εγγενή πόνο». Γράφει, εξιστορεί, αφηγείται ψυχρά χωρίς δάκρυα. Δεν γεννάει για να πονέσει...

Έτσι, στην κατηγορία των λογοτεχνών που πονάνε, υποφέρουν και αγωνίζονται ν' αγκαλιάσουν όλον τον κόσμο με τα θερμά δάκρυα της αγάπης και να υψώσουν τον άνθρωπο πιο ψηλά, ελευθερώνοντάς τον απ' την εγκληματική άγνοια, ανήκει και ο φίλος μου και συνοδοιπόρος μου, Νίκος Ανώγης.

Στον άνθρωπο και στο Θεό ανήκουν όλοι οι αληθινοί δημιουργοί του Λόγου. Και βαθύτερα: οι δημιουργοί τελειότερων ανθρώπων. Οι προφήτες ενός αρμονικού κόσμου. Οι άληστοι θεοί έργων, που ανήκουν στον θαυμασμό του μέλλοντος, γιατί

σκήνωσαν την αιωνιότητά τους στη νεότητα, στο περιεχόμενο και στην ουσία του σύμπαντος και γιατί, αν έλειπε ο άνθρωπος δεν ξέρουμε ποια ουσία θα είχε και ο κόσμος... Οι δημιουργοί, που ταυτόχρονα με τη γέννησή τους και για να μη προσδοκάνε ανάσταση, αφού είναι αθάνατοι μέσα απ' τη θνητότητά τους...

Ο Λόγος γεννιέται από τον άνθρωπο για να δημιουργήσει τελειότερο κόσμο, αφού χρίστηκε τη θεία δύναμη και αγάπη. Όμως, σε τούτο το προνόμιο του Λόγου, η Φύση είναι φειδωλή. Δεν το χαρίζει απλόχερα. Επιλέγει τις ανθρώπινες υπάρξεις, τις οπλίζει με τον πόνο, τις πνίγει στο πόνο, για ν' αντέχουν με τον πόνο τους όλες τις ανθρώπινες μικρότητες και να μάχονται μ' όλες τις ατέλειες, ανάσταση ψυχής και πνεύματος να ευαγγελίζονται στους μικρούς.

Όμως ό,τι απ' τη φύση χρίζεται ο δημιουργός λογοτέχνης, ότι υψηλό και ωραίο δέχεται απ' τις σοφές τελειότητες του σύμπαντος, δεν το κρατεί για τον εαυτό του, δεν το φωλεύει στην ατομική του δημιουργία: το παραδίδει στους ανθρώπους του παρόντος και του μέλλοντος για να'χει πορεία πολιτισμού ο κόσμος, καλύτερη κι αρμονικότερη ζωή ο άνθρωπος. Και βαθύτερα: χτίζει με τα υλικά της αγάπης, αλλιώς δε θα είχε περιεχόμενο και τελειότητα ο λόγος του. τα δίνει όλα: μυαλό, πνεύμα, ψυχή, πόνο, ανησυχίες, ελπίδες, ευτυχία και καρδιά στους συνανθρώπους του, για να μείνει μόνος του στην εγκατάλειψη της δημιουργίας του για λίγη υστεροφημία, για μια λειψή δόξα, για μια αγιότητα, που δε θα τη χαίρεται, γιατί θα έχει πεθάνει... Και το έργο του θ' αντέχει στο χρόνο και στους ανθρώπους, γιατί δεν είναι έργο ύλης. Είναι έργο άληστης αιωνιότητας, ζυμωμένο με θεϊκές πνοές. Κι αυτός ο δημιουργός που ζει όσο και ο χρόνος, που ανασαίνει όσο και ο στερνός άνθρωπος πάνω στο φλοιό τούτης της γης...

Σ' αυτούς, λοιπόν, τους δημιουργούς του πνεύματος ανήκουν και ο Νίκος και η Μαίρη Ανώγη, γιατί δεν σταμάτησαν μόνο στον εργάτη λογοτέχνη. Δεν κυνήγησαν κι ούτε κυνηγάνε να πιάσουν την επιπόλαιη

Τον κακό άνθρωπο να τον αποφεύγεις σε όλη σου τη ζωή..
«Δόλιον άνδρα φεύγε παρ' όλον τον βίον»
MENANDPOY (Μον. Γνωμ. 131)

δόξα, που στιγματίζει τον κακό δημιουργό. Γνωρίζουν καλά πως οφείλουν να μοιράσουν, να χαρίσουν στους συνανθρώπους τους τον πνευματικό τους καρπό και να δώσουν την ευκαιρία και στους άλλους δημιουργούς του πνεύματος να δουν το φως της δημοσιότητας τα φτωχά ή πλούσια δημιουργήματά τους. Ν' αποκτήσουν φωνή μέσα απ' τις σελίδες του υπέροχου περιοδικού του «ΚΟΥΑΡΙΟΣ», που είχαν τη

δύναμη και την αντοχή να συλλάβουν και να κυκλοφορήσουν οι ίδιοι, παραβλέποντας κάθε εμπόδιο ανάμεσα στη σωρεία των άλλων περιοδικών εντύπων...

Κι έζησε και ζει αυτό το περίφημο περιοδικό, γιατί το διακρίνει η γνήσια φωνή του Λόγου και της Τέχνης.

Και έζησε και ζει ο «ΚΟΥΡΑΡΙΟΣ», γιατί περιέχει στις σελίδες του κάτι απ' την πνοή και δημιουργία του αρχαίου Λόγου.

Κι έζησε και θα ζει, αφού έσμιξαν όλες οι φωνές των δημιουργών ανθρώπων με τη πνοή του για ν' ανασταίνεται κάθε φορά με την καινούρια του έκδοση.

Και μέσα απ' την κάθε καινούργια έκδοσή του, προβάλλουν δυο ανθρώπινες μορφές εξαγνισμένες μέσα απ' τον ασταύρωτο Λόγο για μια πανανθρώπινη ειρήνη: η μορφή του Νίκου και της Μαίρης Ανώγη...

Γι' αυτό, σκύψε βαθύτερα, δημιουργέ του Λόγου. Σκύψε και σκάψε την καρδιά σου για να γνωρίσεις καλύτερα και πιο σοφά το έργο σου και τον κόσμο σου και πιο πονετικά τον συνάνθρωπό σου.

Έτσι, να 'σαι βέβαιος, πως θα μιλήσει ασφαλέστερα για την καρδιά του και τη ζωή του. Κι ακόμα: πως κάθε κομμάτι του λόγου σου θα 'ναι και μια ανάσταση στον συνάνθρωπο του μέλλοντος.

ΘΑΝ. Κ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

Μέσα από τρία ποιήματα «Μήνυμα 1, 2, 3» της συλλογής του
«Αδελφέ μου Άνθρωπε» και την κριτική ανάλυση
του λογοτέχνη κριτικού πνευματικού ανθρώπου κ. ΘΑΝ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ.

1

Είμαι ακίνητος και βράχος,
άφωνος κι αδιάφανος.
Είμαι η κίνηση,
ο δρόμος, η πορεία,
το πέρασμα της εξέλιξης.
Η φωνή μου διαπερνά
τ' αδιάφανο φως
και κάνει αθάνατα τα μηνύματα.
Τα μηνύματα και τα σημάδια χάθηκαν
στο χώρο και στο χρόνο.
Κι εγώ δέκτης και πομπός
του σήμερα, του αύριο, του χθες.
Όμως αδελφέ μου άνθρωπε
τα δικά σου μηνύματα
δεν έφτασαν στην ψυχή μου
κι ούτε την άγγισαν.
Ήταν χώμα και ξαναγύρισαν στη γη.
Ήταν άνεμος και βροχή
και ξεστράτησαν στο χάος.
Ήταν το πράσινο φύλλο της άνοιξης,
το γαύγισμα του σκύλου,
το βέλασμα του προβάτου,
το κύλισμα του νερού
και το τραγούδι του τζίτζικιού.
Το δάκρυ, ο στεναγμός,
το κλάμα, το γέλιο.

Ήταν της σμίξης η ηδονή
που ξαναγύριζε και ξαναγύριζε!..
Ήταν η δική μου σκέψη,
π' αντίθετα πορεύτηκε.
Το σημείο μιας τροχιάς είμαι,
που χάνεται, πορεύεται, εξαυλούται.

2

Ήταν η βροχή,
σαν θείο νέκταρ.
Περνούσε κι έβρεχε
το πρόσωπό μου, τα χέρια μου.
Περνούσε μέσα απ' τη σκέψη μου,
τα αισθήματά μου,
μαλάκωνε την ψυχή μου.
Έσμιγα με τη βροχή.
Ήμουν αυτή η βροχή.
Μέσα σε νερένια πολιτεία,
ύστερα από τις βροντές και τις καταιγίδες
ήρθε γαλήνη, ησυχία.
Τα άχρωστα σώματα
αργά, αργά έσμιγαν με τη γη.
Ύστερα έγιναν χώμα
και αέρας και πνοή.
Τώρα περνώ το ποτάμι της σιωπής.
Τώρα προσδοκώ
και περιμένω τον κύκλο.
Κι ούτε κατάλαβα,
πως ήταν η ψυχή σου,
π' ακουμπούσε πάνω μου,
αδελφέ μου Άνθρωπε!.

3

Πίσω απ' τον άνθρωπο

αέρας, χώμα και νερό.
Πίσω από τις σκέψεις
αέρας, χώμα και νερό.
Πίσω από τις λέξεις
αέρας, χώμα και νερό.
Αέρας χώμα και νερό
αυτοί που έφυγαν
κι αυτοί που θα 'ρθουν.
Αυτοί που έφυγαν
κι αυτοί που θα 'ρθουν
να πορευτούν στα ίδια αχνάρια.
Κι ότι θα δουν
μπροστά και πίσω τους,
αέρας, χώμα και νερό.
Αέρας που έρχεται και φεύγει
οι ελπίδες οι χαρές οι σκέψεις, τα αισθήματα.
Χώμα π' αναγεννιέται,
η φύση, τα μνημεία, οι πολιτισμοί.
Και το νερό.
Αθάνατο, αιώνιο ανακυκλούμενο
και λεύτερο.

Το πρώτο μέρος «ΜΗΝΥΜΑΤΑ» της συλλογής του «ΑΔΕΛΦΕ ΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΕ», αποτελείται από 18 ποιήματα από 18 μηνύματα, υπέροχες ανθρώπινες επικλήσεις προς το συνάνθρωπο για αγάπη, για ευτυχία, για αληθινή ζωή. Ο ποιητής κραυγάζει διάτορα. Θέλει οι κραυγές του, τα μηνύματα του να πάρουν πνοή στο μέλλον, μέλλον ειρήνης να γίνουν για τον άνθρωπο. Να ποια ανώτερη φωνή διατυπώνει στο τραγούδι:

Η φωνή μου διαπερνά
τ' αδιάφανο φως
και κάνει αθάνατα τα μηνύματα..

Κι ακολουθεί το παράπονο του και η δικαιολογημένη αντίδραση του απέναντι στους φρούδους ιθύνοντες:

Όμως αδελφέ μου άνθρωπε
τα δικά σου μηνύματα
δεν έφτασαν στην ψυχή μου
κι ούτε την άγγιξαν.

(Μήνυμα 1)

Το γιατί δεν άγγιξαν την καρδιά του, ο ποιητής θα μας το πει συνέχεια στο ποίημα του, συνοψίζοντάς το επιγραμματικά σε δυο υπέροχους στίχους του:

Ήταν η δική μου σκέψη
π' αντίθετα πορεύτηκε.

Σε τούτα τα δημιουργήματά του, ο Νίκος Ανώγης προκαλεί πραγματικά το θαυμασμό μας. Είναι η ειλικρίνειά του, ο πόνος του, η αγάπη του και η ανθρωπιά του σε στίχους με υπευθυνότητα διατυπωμένους που μας γεννούν πολλά ερωτηματικά για τον άνθρωπο που ποτέ δε θα γίνει άνθρωπος και που πάντα με τις πράξεις του θα μας θυμίζει τους πρωτανθρώπους προγόνους του.

Στο (2 μήνυμα), ο ποιητής με τα σκηνικά της φύσης σε μεγαλειώδεις μεταφορικές έννοιες διαπερνά την ψυχή μας για να μας πει πόσο αδύναμη πολλές φορές είναι η ανθρώπινη ψυχή που δεν κλείνει αγάπη μέσα της για να πείσει και να συγκινήσει. Το πόσο ερμητικά κλεισμένη είναι η ψυχή μας απέναντι στις αδύναμες κι άρρωστες ψυχές των συνανθρώπων μας, το βλέπουμε εδώ :

Κι ούτε κατάλαβα
πως ήταν η ψυχή σου,
π' ακουμπούσε πάνω μου,
αδελφέ μου Άνθρωπε! ..

Γιατί να 'ναι πάντα η ανθρωπότητα μια άστατη θάλασσα όπου παλεύει με την παλίρροια και την άμπωτη; Γιατί δε στοχάζεται ο άνθρωπος πως πίσω και μπροστά απ' αυτόν όλα, σκέψεις, ιδέες και συναισθήματα είναι αέρας, χώμα και νερό; Και πως όλοι όσοι έφυγαν πορεύτηκαν σ' άλλων αχνάρια κι αυτοί που θα 'ρθουν θα

πορευτούν στα δικά μας; Κι όμως γιατί ν' ακολουθούν πάντα την ίδια με μας πορεία της ζωής, τη γιομάτη από μίση και σκοτωμούς; Γιατί δε θέλουν να κάνουν ανθόσπαρτη πορεία τη ζωή τους που στην ευτυχία την ανθρώπινη οδηγεί; Τι είναι οι ελπίδες μας, οι χαρές μας και τα συναισθήματα μας; Τι είναι αυτά που δημιούργησε ο άνθρωπος και λέγονται μνημεία και πολιτισμοί; και γιατί τα δημιούργησε αφού δεν μπορεί ούτε για λίγο να κρατήσει μέσα του το φως της αγάπης που τα δημιούργησε; Γιατί οι χαρές του και οι λιγόστιγμες ευτυχίες του να μην ανακυκλώνονται στις μελλούμενες γενιές σαν το αιώνιο κι αθάνατο νερό;

Αέρας που έρχεται και φεύγει
οι ελπίδες, οι χαρές, οι σκέψεις,
τα αισθήματα.
Χώμα π' αναγεννιέται,
η φύση, τα μνημεία, οι πολιτισμοί.
Και το νερό,
Αθάνατο, αιώνια ανακυκλούμενο
και λεύτερο.

(Μήνυμα 3)

Η αισιοδοξία είναι μια ψυχική κατάσταση που τυφλώνει τον άνθρωπο και δεν μπορεί να κρίνει τα πράγματα, τις καταστάσεις και την πορεία των καιρών του με ρεαλισμό, βαρύτητα και υπευθυνότητα. Δεν μπορεί να σκεφτεί πως ό,τι κυλάει σήμερα, θα 'ναι αυτό το ίδιο που θα 'χει επηρεάσει, διαγράψει ή θα ορθώσει το μέλλον του, το μεσημέρι της ζωής του και τα γηρατειά του. Ανέμελα περνάει τη ζωή του απ' τα νιάτα του. χαρές, λύπες, εμπόδια, καημοί, επιτυχίες, αποτυχίες δε λογαριάζονται γιατί είναι καλυμμένες απ' το πέπλο της αισιοδοξίας. Κι είναι η αισιοδοξία ένας αυθορμητισμός χωρίς κρίση, μια άγνοια, μια έλλειψη μέτρου πραγματικότητας, που δυστυχώς την έχουμε όλοι στα νιάτα μας. Όμως φτάνοντας στην «Ευθεία της ωριμότητας», γιατί δε συνειδητοποιούμε πως εκείνα που οφείλει ο άνθρωπος στο συνάνθρωπό του είναι τα πολύτιμα αγαθά της ειρήνης και της συναδέλφωσης κι όχι το ατομικό κέρδος, η ατομική μόνο επιτυχία που για να τη φτάσουμε προξενούμε δυστυχία στο συνάνθρωπο μας; Γιατί να μη γίνουμε αξιοκρατικοί εκφραστές της, αξιοκρατικοί δημιουργοί και να παραχωρούμε στο συνάνθρωπο μας ό,τι με τη δύναμη του και την αξιοσύνη του δικαιούται; Και σαν

επακόλουθο να στερείται τη λευτεριά του και τη χαρά του; Και τέλος, γιατί ο άνθρωπος φτάνοντας στο τέλος της ωριμότητας του να 'ναι φορτωμένος από μίσος και κακία και νιώθοντας το βάρος του ν' αναζητά το τέλος του; Μήπως δε βάδισε τη σωστή πορεία της ζωής του; Τότε γιατί δεν ανοίγει νέους δρόμους σ' αυτούς που θ' ακολουθήσουν; Γιατί θέλει το τέλος του βαρυφορτωμένο ακόμα απ' τις κακίες του; Έτσι ο άνθρωπος γερνάει και πεθαίνει; Χωρίς να προσέξει, χωρίς να κρίνει, χωρίς να διδάξει στον επίγονο του από πού πηγάζει η ευδαιμονία της ζωής; Τα ποιήματα αυτά αποτελούν ένα μέρος από την ποιητική συλλογή του Νίκου Ανώγη με τίτλο «Αδελφέ μου Άνθρωπε» για την οποία ο εξαιρετος πνευματικός άνθρωπος και κριτικός κ. Θανάσης Θεοδωράκης θα πει:

«Ο Νίκος Ανώγης στη συλλογή του «Αδελφέ μου Άνθρωπε» υπότιτλος «Μηνύματα», δρασκελίσει με βεβαιότητα το χρόνο για να σμίξει με τον ανώτατο στοχασμό και να μας χαράξει τ' αθάνατα κομμάτια τούτης της συλλογής. Είναι ένα δώρο σμιλεμένο από τις ανθρώπινες ανάσες τις εύσμες και τις δύσοσμες, Είναι μεγάλη κι ενάρετη θυσία να επουλώνουμε τα ψυχικά τραύματα του συνανθρώπου μας ή να τον βοηθάμε να ξεπεράσει τις δυσκολίες του. Να δίνουμε όταν μας ζητούν και να μην αρπάζουμε πάνω στην ανάγκη μας. Και να το επιγραμματικό μεγαλείο του Νίκου Ανώγη, που ολοκάθαρα δείχνει τα σκοτεινά μονοπάτια της ψυχής μας:

«Κί' όταν πείστηκε,
πως θα ζούσε με τη δική μου ζωή.
πως του χρειαζόταν σαν σκαλοπάτι
δεν περίμενε να του τη δώσω
με σκότωσε!»

(απόσπασμα «Μήνυμα 8»)

ΘΑΝΑΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΑΝΩΓΗ

Της Ελένης Κοτίνη-Παναγοπούλου

Μελετώντας το βιβλίο του με τον τίτλο: «Πνευματικές Δοκιμακές Τριλογίες», ανακαλύπτει κανείς τον ασυμβίβαστο Νίκο Ανώγη στα σχήματα της τρέχουσας

πραγματικότητας, τον κυνηγό των αισθητικών στιγμών που τις συλλαμβάνει σαν μονάδες με αυτοδύναμη αξία, τονωμένες επάνω στην ελληνικότητά του και την αγάπη του για την πατρίδα.

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι αυτός είναι ένας άνθρωπος με διαχρονική προσφορά στην τέχνη, τον πολιτισμό και κατ' επέκταση στο Ελληνικό Έθνος, διότι δεν είναι οι καιροί που αναδεικνύουν τις προσωπικότητες, είναι οι προσωπικότητες οι οποίες αναδεικνύονται σε δύσκολα χρόνια, για να δώσουν μια συγκλονιστική μαρτυρία απέναντι στο κακό που διαπράττεται.

«Όμως σήμερα η θέση του ανθρώπου της τέχνης πιέζεται κάτω από την σύγχρονη συλλογιστική της καταναλωτικής κοινωνίας και της υλιστικής σκοπιμότητας και κυριαρχίας και γίνεται δέσμιος του παγκόσμιου κοινωνικού κατεστημένου», (σελ.13). Εδώ ο Νίκος Ανώγης με τη δύναμη του λόγου και της σκέψεώς του, σκιαγραφεί τον σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος στα πλαίσια του υπερκαταναλωτισμού, δέχεται καταιγισμό διαφημίσεων. Κατακλύζεται κυριολεκτικά από χιλιάδες πληροφορίες για εμπορικά κυρίως προϊόντα, τα οποία οι διαφημιστές τα προβάλλουν με τόση ηθοποιία, ώστε να γίνονται πειστικοί αλλά συγχρόνως προκλητικοί προς το καταναλωτικό κοινό.

Ο Νίκος Ανώγης καυτηριάζει την ψευδή ωραιοποίηση της πραγματικότητας, η οποία αποδεικνύει τον παραπλανητικό χαρακτήρα της διαφήμισης και περιορίζει αφάνταστα την ελευθερία του ανθρώπου. Έτσι, ο άνθρωπος άβουλος και υπνωτισμένος από τη διαφήμιση, χωρίς να το καταλαβαίνει, τις περισσότερες φορές οδηγείται στον αυτοκεντρισμό. Ψυχικά ισοπεδωμένος και ηθικά μετέωρος ταυτίζει την ευτυχία με την κατανάλωση. Γι' αυτό και απομακρύνεται από το πρότυπο του πνευματικού ανθρώπου, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος της τέχνης, με πολύ κόπο, να προσπαθεί να εισακουσθεί και να παραμερίσει τα έντεχνα προπαρασκευασμένα πρότυπα.

Ο Νίκος Ανώγης, με επίγνωση της ευθύνης και του χρέους του προς την κοινωνία και τον συνάνθρωπό του, θεωρεί «ουτοπία» τη «δυνατότητα ν' απευθύνεται ο κάθε πνευματικός δημιουργός στον συνάνθρωπο με απόλυτη ελευθερία και ειδικότερα να προσπαθεί να περάσει μια ανθρωπιστική παιδεία και συμπεριφορά» (σελ. 13), διότι η καταναλωτική κοινωνία αναπτύσσει μια μοναδικότητα αντίληψης για τον άνθρωπο, λες και είναι μόνον σάρκα, και τον κάνει να λησμονεί την αιώνια διάσταση της ζωής. Απογυμνωμένος, λοιπόν, ο άνθρωπος από τις ηθικές αξίες και αρχές, δεν έχει τη δύναμη να αποδεσμευτεί από τον άκρατο καταναλωτισμό.

Διαφορετικά, η αποδέσμευση από αυτόν θα σήμαινε ελευθερία, έτσι ώστε το έργο του πνευματικού δημιουργού θα ήταν ευκολότερο και αποτελεσματικότερο. Ο στοχαστής Νίκος Ανώγης, με τα υψηλά διανοήματά του αναζητά την ελευθερία του πνεύματος από τα φθαρτά σχήματα του κόσμου τούτου.

Επίμονα και συνειδητά, ο Νίκος Ανώγης, αναφέρεται στον άνθρωπο ως «αναγκαίο στοιχείο», ως «στόχο» και ως «μέσον» (σελ. 14). Άλλωστε «το αριστούργημα των Ελλήνων υπήρξε ο άνθρωπος» κατά τον Jaeger. Με αυτήν την πρόταση, ο μεγάλος Γερμανός φιλόλογος, στο τρίτομο έργο του «Παιδεία», συνοψίζει την αξία και την ουσία του νοήματος της παιδείας σύμφωνα πρωτίστως με το αρχαίο ελληνικό πνεύμα.

Το άριστο υπόδειγμα ανθρώπου, κατά τον W. Jaeger, είναι αυτό που θεωρητικά καταρχήν και στη συνέχεια στη ζωή και την πράξη οικοδόμησε το πνεύμα των Ελλήνων γενικώς κάθε εποχής, αλλά πρωτίστως των αρχαίων Ελλήνων, το οποίο χαρακτηρίζεται από τα ιδεώδη, τα οποία δεν είναι άλλα από την Αλήθεια, την Ομορφιά, τη Δικαιοσύνη την Ελευθερία και την Αρετή. Με τη σφραγίδα του, διασώζει ένα κόσμο μεγάλης ομορφιάς και βαθείας σκέψης, ανεκτίμητο απόκτημα των Νεοελλήνων. Ίσως μερικοί από εμάς σήμερα βρισκόμαστε σε αμηχανία μπροστά στις μεγάλες μορφές των αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων, ρητόρων, ιστορικών μας ακόμη και ηρώων μας, διότι απεμπολίσαμε και μυκτηρίσαμε την πνευματική παράδοση αυτού του τόπου, την αρχοντιά και το ήθος των ανθρώπων του και διότι βιώνουμε ένα διχασμό ανάμεσα στον τρόπο που ζούμε και στον τρόπο που σκεπτόμαστε. Αναμφισβήτητα, η δυνατή και γεμάτη πάθος φωνή του θέλει να μας υπερτονίσει ότι, γνωρίζοντας τους αρχαίους Έλληνες, θα κάνουμε λιγότερα λάθη και θα αναπτύξουμε πολύ λιγότερα πάθη. Τα ανθρώπινα πάθη και λάθη, μπορούν να αποφευχθούν, κατά το δυνατόν, λαμβάνοντας υπ' όψιν μας τις προτροπές, τις συμβουλές και τα ρητά των αρχαίων μας προγόνων.

Ο Νίκος Ανώγης, ο Έλληνας, θερμός και αληθινός πατριώτης, πιστός στα ιδανικά της φυλής του και ένθερμος υποστηρικτής της μεγάλης παρακαταθήκης των προγόνων του, δικαίως προβληματίζεται, εάν ο τρόπος θεώρησης του κόσμου που ορίζεται από τις έννοιες και τις αξίες του ελληνικού πνεύματος, σημαίνει σήμερα για μας κάτι ή όχι. Επιπλέον, αναρωτιέται εναγωνίως, εάν μας προβληματίζει το ότι αυτό το οικουμενικό όραμα ζωής, φαίνεται πια να εγκαταλείπεται από τον σύγχρονο άνθρωπο και ιδίως για τις νεότερες γενιές να μοιάζει τώρα σαν αναχρονισμός που

μικρή ή καθόλου σχέση έχει με το πως και γιατί διαμορφώνεται ο εαυτός μας και η κοινωνία μας.

Η θεοποίηση του χρήματος, η διάβρωση και υπονόμηση αξιών, η πολιτική αλλοτρίωση, η άμβληση αντιστάσεων και η αποδυνάμωση του εθνικού κράτους, είναι τα σημερινά δρώμενα που κάνουν τον Νίκο Ανώγη να αμφιβάλλει, αν σκεπτόμαστε και ενεργούμε σαν Έλληνες. Ως άνθρωπος της τέχνης, ο Νίκος Ανώγης θα συμφωνούσε απόλυτα με τα λόγια του Βίκτωρος Ουγκώ: «Όταν, με υπαιτιότητα των αρχόντων, επιδρά η ύλη επί του πνεύματος και όχι το πνεύμα επί της ύλης, τότε η καταπίεση, η ηθική κατάπτωση και η εξαθλίωση των ανθρώπων ακολουθούν και σιγά-σιγά επιβάλλονται...»

Μέσα από την καθημερινή σύγκρουση του πνεύματος και της ύλης ο Ανώγης οραματίζεται, από τη δική του απτική χωρία, την «αναζήτηση ενός ιδανικού. Ενός κοινού ιδανικού που να ενώνει τους ανθρώπους και τους λαούς και να απελευθερώνει την αγάπη, την ανθρωπιά και τον πλούτο των αισθημάτων για τον συνάνθρωπό μας» (σελ. 14).

Ο δημιουργικός του αγώνας, αναμφισβήτητα, μαρτυρεί αφ' ενός μεν γνώση και επίγνωση των προβλημάτων, αφ' ετέρου δε την εντεύθεν ενσυνείδητη επίλυσή τους. Δηλαδή, προτείνει ένα είδος αντίστασης, η οποία να είναι υγιής και αποδοτική, εφ' όσον τα γνωρίσματα, τα κύρια χαρακτηριστικά και οι προϋποθέσεις μιας τέτοιας αντίστασης είναι η αυτοσυνειδησία, η αγωνιστικότητα και το όραμα που γεννιέται από την ελληνορθόδοξη παράδοση. Διότι ο Νίκος Ανώγης βιώνει την αναζήτηση της αιωνιότητας, ενώ συγχρόνως απορρίπτει τη δυσπιστία προς τον κόσμο της παροδικότητας.

Επιπροσθέτως, αρκετά συχνά κατονομάζει το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον, ως όρια του χρόνου, τα οποία συνδέονται και πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο, θα μπορούσε ο κόσμος να φθάσει στο επιθυμητό «ιδανικό αποτέλεσμα», δηλαδή, την ολοκλήρωση ή τουλάχιστον να την προσεγγίσει. Χωρίς να επιθυμεί να δημιουργήσει έωλες ελπίδες και ψευδαισθήσεις, ο χρόνος και ο κόσμος, για τον Νίκο Ανώγη, δεν είναι απλώς δυο έννοιες. Είναι δυο δυναμικές, οι οποίες άλλοτε συναντώνται και άλλοτε προχωρούν παράλληλα. Πάντως, η αλληλεπίδραση των δυο αυτών δυναμικών, μπορεί να φέρει θαυμαστά αποτελέσματα στην κοινωνία και τη ζωή που βιώνουμε μέσα σ' αυτήν.

Κάτω, όμως, από τον Έλληνα Νίκο Ανώγη, ανακαλύπτει κανείς τον Ορθόδοξο Χριστιανό, ο οποίος, με τη δυνατή του πέννα και τη φλογερή του πίστη στις

ελληνορθόδοξες παραδόσεις, μας θυμίζει τον θείο λόγο, Ενσυνείδητα και ευσυνείδητα υποδεικνύει την πορεία του κόσμου και υπενθυμίζει σ' όλους τους Έλληνες, μικρούς και μεγάλους, διανοούμενους και απλούς ανθρώπους, πλούσιους και φτωχούς, πολιτικούς ταγούς, άνδρες και γυναίκες, τι πρέπει να κάνουν, πως πρέπει να ενεργήσουν και να αντιδράσουν, δηλαδή, υποδεικνύει το σωστό δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν.

Εξάλλου, με την οξυδέρκεια και τη διεισδυτικότητα που τον χαρακτηρίζει ο Νίκος Ανώγης, γνωρίζει πολύ καλά ότι οι Έλληνες, εμποτισμένοι από την ορθόδοξη πίστη και το οικουμενικό ελληνικό πνεύμα δεν μπορούν να κλειστούν σε ρατσιστικές νοοτροπίες και ιδεολογίες. Πάνω απ' όλα, είναι πατριώτης και όχι ρατσιστής.

Αυτό, όμως, που πρωτίστως τον ενδιαφέρει είναι ο Ελληνικός Διαφωτισμός να πραγματοποιηθεί και να εξαπλωθεί απανταχού της γης. Το Ελληνικό Φως, το οποίον είναι η έκφραση της αλήθειας, της αρετής, της αγάπης και της ειρήνης, να φθάσει και πάλι μακριά, σε όλους τους λαούς της γης, όπως επί Μεγάλου Αλεξάνδρου, δηλαδή, ο ελληνισμός να μετατραπεί σε έναν παγκόσμιο ανθρωπισμό.

Γράφει για την Ελλάδα, την Ελληνική Γη, τη γη της ελιάς και του αμπελιού, της δάφνης και του θυμαριού, του γαλάζιου χρώματος του ουρανού και της θάλασσας. Εξυμνεί την ιερή Γη, που στα σπλάχνα της αναπαύονται ήρωες και μάρτυρες, τίμιοι αγωνιστές της φυλής μας. Φέρνει στη μνήμη μας τα απομεινάρια τιμής, δόξας, μεγαλείου και λεβεντιάς όπως βυζαντινά μνημεία και ναοί, αρχαίες πόλεις, μοναστήρια, κάστρα και τείχη, υδραγωγεία και θέατρα, διάσπαρτα παντού κομμάτια από ψηφιδωτά και μάρμαρα σμιλευμένα με ρητά και ονόματα χαραγμένα επάνω τους. Περιγράφει την Ελλάδα του πνεύματος και της μυσταγωγίας, την Ελλάδα του αρχαίου κάλλους και της Ορθοδοξίας, την Ελλάδα-μάνα του πολιτισμού και της ελευθερίας.

Από μόνη της η φυσιογνωμία και η προσωπικότητα του Νίκου Ανώγη εμπνέει τον σεβασμό και την εκτίμηση της τέχνης του, διότι αγαπά αυτό που υποστηρίζει με θέρμη και πάθος και, αντιστρόφως, υποστηρίζει αυτό που αγαπά με τον τρόπο της σκέψης του, με τη στάση ζωής και με την εντυπωσιακή δύναμη της γλώσσας που ρέει σαν πλατύ ποτάμι, πλούσια σε εικόνες, ιδέες, στοχασμούς και σταθερά μοτίβα. Καλλιτέχνης ο ίδιος, δεινός χειριστής της ελληνικής γλώσσας, δεξιότηχνης της περιγραφής καταστάσεων, προσώπων και συναισθημάτων, διδάσκει, υπενθυμίζει και εξεγείρει τις κοιμισμένες και αδιάφορες συνειδήσεις του ελληνικού γένους.

Ο Νίκος Ανώγης κουβαλάει τη σφραγίδα του: Έλληνας και Ορθόδοξος. Είναι βαθεία χαραγμένες μέσα στα σωθικά του οι δυο αιώνιες βάσεις της Οικουμένης: Ελληνισμός και Ορθοδοξία. Το πάντρεμα αυτό είναι ο πολιτισμός μας. Το υποστηρίζει ο Νίκος Ανώγης σθεναρά, διότι ξέρει ότι είναι η ιστορία μας, ο πολιτισμός μας. Αισθάνεται μέρος αυτών των δυο συνισταμένων, όπως πρέπει να αισθάνονται όλοι οι Έλληνες. Τις δυο αυτές πατροπαράδοτες αξίες τις διαμηνύει, τις καταγράφει τις υπενθυμίζει. Από αγωνία, από ένα αόρατο φόβο, από υπερβολική αγάπη ή από άκρατο σεβασμό προς τις προγονικές του παρακαταθήκες. Είναι η ίδια η ψυχή του Νίκου Ανώγη γνήσια ελληνική και ορθόδοξη. Παραμένει όρθια, ζωντανή και μαχητική σύμφωνα και με τα λόγια του Βίκτωρος Ουγκώ: «όποιος δεν μάχεται δεν είναι ζωντανός». Και επαναλαμβάνει τα πανάρχαια μηνύματα και τα γράφει ξανά και ξανά. Ο Νίκος Ανώγης κλείνει μέσα του την Ελλάδα.

Ελένη Κοτίνη-Παναγοπούλου

Πανεπιστημιακή Παιδαγωγός

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΝΩΓΗ ΩΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Γράφει η ΜΑΡΩ ΑΡΧΟΝΤΗ - ΒΙΓΛΗ

Με ιδιαίτερη συγκίνηση δέχτηκα να μιλήσω για το Νίκο Ανώγη, το Λόγιο, το Φιλόσοφο, τον κοινωνιολόγο, τον Επιστήμονα Οικονομολόγο, το Μύστη, τον Ιερούργο των Ελληνικών Γραμμάτων, τον πάνω απ' όλα Άνθρωπο! Για κείνον, που πορεύεται το δρόμο των ακατάλυτων ιδανικών Πίστης και Πατρίδας, συμβοηθούμενος και από την εκλεκτή σύντροφό του στη ζωή και στην πνευματική δημιουργία ερίτιμη Κα Μαίρη Μέγα. Ανεξάρτητα αν η αποψινή βραδιά είναι αφιερωμένη στο τελευταίο βιβλίο του, η πολυδιάστατη προσωπικότητά του δεν μας αφήνει να μείνουμε μόνο σ' αυτό. Γι' αυτό, «με του πιστού τη συγκίνηση», όπως έλεγε και ο μεγάλος μας Παλαμάς, θα επιχειρήσω να σκιαγραφήσω το λογοτέχνη, αλλά και τον άνθρωπο Νίκο Ανώγη.

Τούτη την ώρα, σ' αυτό το χώρο, οι φωνές μας σμίγουν σε μια δίκαιη αναγνώριση, σε μια προσφορά οφειλόμενης τιμής προς ένα εκλεκτό τέκνο της Θεσσαλικής γης, αλλά και της Ελλάδας: το Νίκο Μέγα-Ανώγη! Βέβαια, αν συλλογιστούμε βαθύτερα, δε βρισκόμαστε εδώ για να τιμήσουμε έναν εργάτη του Πνεύματος, γιατί ο ίδιος, με τον πολύχρονο δημιουργικό του μόχθο, έχει τιμήσει τον εαυτό του και τον τόπο του. Είμαστε εδώ, περισσότερο, για να προσφέρουμε «όμοθυμαδόν» σπονδή στο Λόγο, ενθυμούμενοι την ευαγγελική ρήση: «έν αρχή ην ό Λόγος και ό Λόγος ην πρός τόν Θεόν καί Θεός ην ό Λόγος». Σας καλώ να κοινωνήσουμε για λίγη ώρα ακόμα, στους ρυθμούς και στη χάρη του εξευγενισμένου κόσμου του Νίκου Ανώγη. Ενός κόσμου λεπτών συγκινήσεων και μεγάλων οραματισμών...

Από τους προλαλήσαντες καταδείχθηκε, ήδη, η αρμονική σύζευξη Λογοτέχνη και Ανθρωπιστή στο πρόσωπο του τιμώμενου συγγραφέα. Φρονούμε ότι αυτή είναι απαραίτητη προϋπόθεση, για να δικαιούται ο άνθρωπος να λέγεται εκπρόσωπος του Πνεύματος. Γιατί, όμως, ο Νίκος Ανώγης μας υποχρεώνει να τον ξεχωρίσουμε;

Ως γνωστόν, η καλλιέργεια του πνεύματος είναι η πιο βασική, η πιο γόνιμη υπηρεσία σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης ζωής. Ο Νίκος Ανώγης είναι λειτουργός μιας τέτοιας υπηρεσίας, μιάς τέτοιας ιερής αποστολής. Έχει τη δύναμη να αφυπνίζει της υγιείς, ζωντανές δυνάμεις του τόπου μας, γιατί σε όλη τη δράση του είναι ένας καταφανώς ανθρωπιστής στην απλότητά του, στην πιο καθάρια του μορφή. Ένας αυθεντικός ανθρωποκεντρικός Έλληνας εκφραστής-δημιουργός!

Εμπορούμενος από έντονη φιλομάθεια, εντρύφησε στα συγγράμματα των αρχαίων Ελλήνων κλασικών, ανέβηκε τις βαθμίδες της Γνώσης, κατέστη ένας σοφός! Ένας σοφός, όμως, που έθεσε εαυτόν στον ευγενικό αγώνα ανύψωσης του πνευματικού επιπέδου των συνανθρώπων του. Ένας σοφός που συστρατεύθηκε για τη δόξα της Ελλάδας. Από την παρακαταθήκη αυτή του κεκτημένου αθάνατου ελληνικού λόγου προσφέρει, αφείδωλα, τα «ψήγματα χρυσού» της ευρυμάθειάς του, δίνοντας απ' το περίσσευμα της γνήσιας ελληνοπρεπούς καρδιάς του! Οι άνθρωποι του Πνεύματος είναι αστέρες χύνουν φως! Ο Λόγος διαχέεται, σκορπίζεται, πέφτει στο χωράφι της ψυχής και αναγεννά και άγει προς τη θέωση τον ταπεινό άνθρωπο.

Όμως, για να τεκμηριώσουμε τα προλεχθέντα, ας ενωτισθούμε τα λόγια του τιμωμένου: «Η Ποίηση είναι το λειτούργημα που στρώνει τα μηνύματα για να περάσει ο άνθρωπος». Ο ίδιος, φιλοσοφώντας, θα μας πει: «Ο Λογοτέχνης έλκει τον αναγνώστη πέρα απ' τα ανθρώπινα: στα δογματικά! Στη σφαίρα του Θείου, της

Δύναμης που στέκει πάνω απ' όλα, και πέρα απ' όλα τα γήινα και υπαρκτά. Ο Λογοτέχνης μας περνά στο τέλειο και στην αιωνιότητα...». Αυτό ακριβώς επιδιώκει ο Νίκος Ανώγης. Στο έργο του δεν είναι προσωποκεντρικός, δεν αναλώνεται σε απέραντες συναισθηματικές εξωτερικεύσεις. Στόχος του είναι ν' αφήνει πνευματική υποθήκη στους αναγνώστες τις υψηλές αξίες της ζωής, ως συγγραφέας, που στοχάζεται δημιουργικά, εποικοδομητικά, γνήσια ελληνικά! Ας τον δούμε, κατ' αρχήν, ως Ποιητή.

Η ποίησή του είναι κατανοητή, γεννά γόνιμες σκέψεις, δημιουργικές ανησυχίες, μεταφυσικό στοχασμό, κοινωνικό προβληματισμό. Έχει ένα επιγραμματικό μεγαλείο, που αυτό είναι πραγματικά η ξέχωρη ιδιότητα της Ποίησης. Ο επίλογος του ποιήματός του: «Μην τον σταυρώσουμε» λέει:

«Η προσμονή μένει προσμονή!..
Όταν ο λόγος γεννηθεί εξαγνισμένος,
ας μην τον σταυρώσουμε.
Ας γίνει πανανθρώπινη πράξη
και προορισμός.»

Ο Γάλλος ελληνιστής Gaston H. Aufferre είπε: «Ο Νίκος Ανώγης: ποιητής με όλη τη σημασία της λέξης. Και με την ποιητική συλλογή του «Αδελφέ μου Άνθρωπε» ολοκληρώνεται πληρέστερα, τελειότερα». Ποιο είναι, λοιπόν, το μυστικό του ποιητή Ανώγη; Οι διαχρονικοί στίχοι του! Εκεί βρίθουν τα μηνύματα για αγάπη, ειρήνη, συναδέλφωση των λαών. Αυτοί οι στίχοι τον καθιερώνουν ως άξιο συνεχιστή της Ποιητικής μας Παράδοσης.

Ως πεζογράφος, ακολουθεί απαρέγκλιτα την ίδια γραμμή, αφού στόχος του είναι να περνά στους αναγνώστες τα διαχρονικά μηνύματα και τις πανανθρώπινες αλήθειες, που τις αναπτύσσει απλά και γλαφυρά, για να γίνονται κατανοητές απ' όλους. Στο μυθιστόρημά του: «Βαθύ κόκκινο στο βαθύ γαλάζιο», ο ήρωας λέει: «..Έπραξα το καθήκον μου και πορεύτηκα στων ονείρων και των ελπίδων το δρόμο. Των προσδοκιών και των ανθρώπινων επιθυμιών. Δεν ξεπέρασα τον άνθρωπο. Δεν άγγιξα τον ήρωα. Δεν έφτασα το Θεό. Προσπάθησα για το καλύτερο... Το καλύτερο δεν ξεπερνιέται. Κάτι πάντα θα υπάρχει, κάτι παραπάνω, πιο πάνω το άριστο, το τέλειο, το Θείο! Για μας, φτάνει που κάναμε το χρέος μας...». Νίκος Ανώγης, ο άνθρωπος με τη βαθειά συναίσθηση του ΧΡΕΟΥΣ! Για το ίδιο έργο, ο Θαν.

Θεοδωράκης κάνει μια εκτενή ανάλυση. Προς το τέλος επισημαίνει: «... Τρία δασικά στοιχεία συνθέτουν το έργο: η εξιδανίκευση του έρωτα, η αντιπολεμική αρετή και τα μηνύματα αγάπης, ειρήνης και ευτυχίας για το μέλλον... Ο συγγραφέας ξέρει τι ζητάει και γι' αυτό ξέρει τι ν' αφήσει στους συνανθρώπους του...».

Ο Γ. Πετρόπουλος σε κριτική του είπε: «Οι κρινοδάχτυλες Μούσες καταξίωσαν με τα σεπτά τους δώρα τον ποιητή και στοχαστή Νίκο Ανώγη για να μας μεταφέρει με το χαρισματικό ποιητικό του λόγο στις ανώτερες πνευματικές σφαίρες μας και γι' αυτό είμαστε υπόχρεοι».

Ο Αθ. Τσιάμας έφθασε να πει: «Ο Νίκος Ανώγης μπόρεσε να φτάσει στα τρίκορφα της Γνώσης». Και ο αείμνηστος Φοίβος Δέλφης: «Είσαι συγγραφέας αξιόλογος και άνθρωπος με ήθος. Σε ξεχωρίζω». Πράγματι, αυτό επιτυγχάνει, όπως είπαμε, και μάλιστα χωρίς να το επιδιώκει: να τον ξεχωρίζουμε! Οι ευμενείς, βέβαια, κριτικές που δέχτηκε είναι πάρα πολλές, κι έτσι είναι αδύνατον εδώ ν' απαριθμήσουμε έστω και μόνο τα ονόματα όσων αξιολόγησαν το έργο του.

Παρατηρούμε ότι εκτός από το Μυθιστόρημα, η ίδια πέννα ευδοκίμει εξ ίσου καλά και στο Διήγημα, όπως πολύ εύστοχα και ζωντανά μας ανέπτυξε πιο πριν ο κ. Μιχαηλίδης, αλλά και ο κ. Δανδής, τόσο εμπειριστατωμένα και συμπυκνωμένα, με τη χαρακτηριστική αβίαστη ροή του λόγου του. Ο κ. Ανώγης, ως διηγηματογράφος, ανασύρει τις μνήμες, μαζεύει το δάκρυ και το μόχθο, που όμως τα ραντίζει μ' ελπίδα και, τέλος, τα μετουσιώνει σε δικαίωση, με απώτερο σκοπό να ενσταλάξει τις ακατάλυτες Αξίες στο νου και στην ψυχή του αναγνώστη, με λόγο πότε λιτό και δωρικό, πότε γλυκό και σαγηνευτικό. Γίνεται πολύ λυρικός όταν υμνεί την Άνοιξη - την Ανάσταση της ζωής, όταν υμνεί το τραγούδι της ακόμα και... το θάνατο που υποθάλπει μια ανάσταση.

Όμως, το επιστέγασμα της πνευματικής του πορείας είναι το Περιοδικό του, το ΚΟΥΑΡΙΟΣ. Αυτό τον ολοκληρώνει! Είναι το κύριο όργανο, μέσω του οποίου υλοποιεί τους ευγενείς στόχους του, μ' ένα επιτελείο επίλεκτων λογοτεχνών.

Τον τεχνίτη της πέννας Νίκο Ανώγη χαρακτηρίζουν, επίσης, οι επιστημονικές πραγματείες του, όπως π.χ. «Η Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου -Αιτωλικού», η οποία τον καθιστά αληθινό ευεργέτη της πόλης του Μεσολογγίου, οι μελέτες, τα ταξιδιωτικά, τα άρθρα, τα δοκίμια, οι αμέτρητες κριτικές του προσεγγίσεις και βιβλιοπαρουσιάσεις... Λέγεται ότι ο Έλληνας δεν αναγνωρίζει εύκολα την υπεροχή του συμπολίτη του για να το κάνει χρειάζεται ήθος. Ο Νίκος Ανώγης είναι πλούσιος απ' αυτό! Ιδιαίτερα στις Βιβλιοκρισίες και στις Τεχνοκριτικές του μας δίνει

παράδειγμα γενναιοδωρίας και μεγαλοψυχίας. Σκύβει πάνω στον ξένο πνευματικό μόχθο, όπως άλλωστε, όλοι οι βιβλιοκριτικοί που κλέβουν χρόνο από την προσωπική τους δημιουργία, για να ενθαρρύνει, να τονώσει, να συμβουλευσει. Ας θυμηθούμε το αφιέρωμά του στη μεγάλη Απούσα της αποψινής βραδιάς, αείμνηστη Τζένη Παπαϊωάννου. Ως χρυσαϊτός της Λογοτεχνίας μας, απλώνει ολάνοιχτες φτερούγες στους νέους Λογοτέχνες και στους νέους ανθρώπους, και τους χαράζει δρόμο φωτεινό. Με ένα χείμαρρο αγάπης εργάζεται ακαταπόνητα, με πάθος, με χαλύβδινη θέληση, αναλωνόμενος κυριολεκτικά στη Λογοτεχνία, στην Τέχνη, στον Πολιτισμό. Είναι ο άνθρωπος που αποστρέφεται τη μισαλλοδοξία, ο Ιδαλγός που προσβλέπει στον ήλιο της χριστιανικής ανθρωπιάς και της παγκόσμιας δικαιοσύνης, ο πατριώτης που σέβεται τον τόπο που τον εξέθρεψε – γι' αυτό επέλεξε και το ομώνυμο φιλολογικό του ψευδώνυμο - αλλά και ο ελληνολάτρης. Υποστηρίζει την ελληνική Παράδοση και Παιδεία υμνεί τους Φιλέλληνες, ανασύροντας από τη λήθη την τίμια προσφορά τους για να τη δώσει έδρασμα πνευματικό στους νεώτερους μα, συγχρόνως, ως απόστολος της αγάπης, έχει τη δύναμη να είναι ένας ασύνορος και οικουμενικός άνθρωπος! Ιδού, λοιπόν, γιατί ο Νίκος Ανώγης ξεχωρίζει.

Η δημιουργός φλόγα του δεν κρύβεται. Γι' αυτό και ως πρεσβευτής της ελληνικής Διανόησης έχει εκπροσωπήσει τη χώρα μας σε διεθνή Συνέδρια, ενώ συγχρόνως έχει μια πλούσια συμμετοχή και σε αντίστοιχα πανελλήνια. Γι' αυτό και τα έργα του μεταφράστηκαν ως τώρα στα Γαλλικά, Αγγλικά, Ιταλικά, Πολωνικά, Ρουμανικά, Γερμανικά, Γιουγκοσλαβικά. Γι' αυτό και είναι μέλος πολλών Κέντρων Γραμμάτων, Ακαδημιών, Σωματείων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Γι' αυτό και αξιώθηκε πολλών τιμητικών διακρίσεων: χρυσών και χάλκινων μεταλλίων, θυρεού, υψηλής διάκρισης «Πολιτιστικής Αξίας» Τάξεως Α', διπλώματος πνευματικής αξίας Α' Τάξεως, και πάμπολλων άλλων διπλωμάτων που είναι ανέφικτο την ώρα αυτή ν' αναφερθούν άλλωστε θα προσκρούαμε και στη μετριοφροσύνη του τιμωμένου.

Απ' όλα τα προλεγόμενα καταφαίνεται ότι ο «παρουσιαζόμενος» ανεβαίνει στο βάθρο του Μυσταγωγού. Έτσι τον γνώρισα, έτσι τον ένιωσα: Αγωνιστή για την ανάβαση του ανθρώπου και για τη νίκη των ωραίων ιδανικών της ζωής. Όταν υπάρχουν τέτοια αναστήματα ανάμεσά μας, με βεβαιότητα και ελπίδα αναφωνούμε: «Ναι, είμαστε εμείς οι νεοέλληνες η συνέχεια της αθάνατης, της αιώνιας Ελλάδας!».

Ο Νίκος Μέγας - Ανώγης οδεύει ασφαλώς προς την πνευματική του ολοκλήρωση. Εμείς απλά του ευχόμαστε υγεία και επίτευξη των υψηλών στόχων του!

Ο ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟΥ «ΚΟΥΑΡΙΟΣ»

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

Ένας διακεκριμένος Έλληνας λογοτέχνης

Γράφει ο ΔΗΜ. ΜΑΣΟΥΡΗΣ

Υπήρξε μια ευτυχισμένη συγκυρία η γνωριμία μου με το Νίκο Ανώγη. Ήταν τέλη της Άνοιξης του 1986 και στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, Μητροπόλεως 38, γίνονταν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών. Εκεί στεγαζόταν τότε.

Μια όμορφη ευρύχωρη αίθουσα με τεράστια παράθυρα, που καλύπτονταν από βελούδινες κουρτίνες με πιάνο δεξιά χωρούσε τότε όλους τους λογοτέχνες της Ένωσης του αρχαιότερου αυτού Σωματείου (1930) της χώρας μας. Γινόταν από τον πρόεδρο της Ένωσης Νίκο Στασινόπουλο παρουσίαση υποψηφίων.

Ο Νίκος Ανώγης (Μέγας), όταν ήρθε η σειρά του, ανέβηκε στο βήμα. Ήταν γνωστός βέβαια στους λογοτεχνικούς κύκλους από παλαιότερα. Εντυπωσίασε όμως με την παρουσία του. Η έκφραση του προσώπου του και γενικά η όλη του σεμνή στάση του έδινε αμέσως μια διακριτική θέση. Χρησιμοποιούσε έναν ιδιαίτερο τρόπο διατύπωσης στις απόψεις του. Η σκέψη του, η συμπεριφορά του και η στάση του δήλωναν έναν καλλιεργημένο πνευματικά ανώτερο άνθρωπο με ευστροφία και επινόηση λύσεων στα αναφεύμενα προβλήματα, που απασχολούσαν τότε την Ένωση και που άλλοι με μεγάλη προσπάθεια αναζητούσαν λύσεις. Όλες του οι κινήσεις και η διατύπωση των απόψεών του έδειχναν μια ανωτερότητα, που απέφευγε τις ταπεινώσεις και αναδείκνυε τα απέραντα ψυχικά και πνευματικά του χαρίσματα και αισθήματα. Παρουσίαζε τα συναισθήματά του μέσα από το λόγο του, υποτάσσοντας πάθη και ενστικτώδεις παρορμήσεις κυριαρχίας για τη δημιουργία κλίματος υφαντικής του θώκου στο διοικητικό συμβούλιο. Ανιδιοτελής στο έπακρο είχε ως σύνθημά του το «ωφελείν μη βλάπτειν». Πράγματα, που και σήμερα σπανίζουν. Ήταν ανώτερος από ταπεινά ελατήρια, φιλοδοξίας και κενότητας.

Μια ακτινοβόλα προσωπικότητα, που δρούσε ευεργετικά στους πλησίον και αναζωογονούσε νέες παρορμήσεις. Πρέπει να είναι ευτυχισμένη η κοινωνία των ανθρώπων, που διαθέτει άτομα με απέραντο ψυχικό και πνευματικό πλούτο και που απλά αποβλέπουν προς το γενικό σύνολο, παραμερίζοντας κάθε τι ατομικό. Ο Ανώγης είχε εκλεγεί τότε αντιπρόεδρος της Ένωσης και στάθηκε σ' αυτήν φυσιολογική υποδειγματική, όπως απαιτούσε ο ρόλος της πνευματικής καλλιέργειας ενός ανθρώπου στο λογοτεχνικό χώρο. Διακρίθηκε για το απέραντο ήθος του. Αντιμετώπισε δυναμικά και ασυμβίβαστα τα προκύπτοντα θέματα προς όφελος πάντα της Ένωσης.

Το πνευματικό άστρο του Νίκου Ανώγη είναι ξεχωριστό μέσα στη σύγχρονη μας νεοελληνική λογοτεχνία. Ουρανοδρομεί και φέγγει διαφορετικά, Ως μυθιστοριογράφος, διηγηματογράφος, ποιητής, μελετητής, κριτικός διακρίνεται για τη βαθιά του στόχαση και τα πλούσια ανθρωπιστικά συναισθήματά του, που διαποτίζονται από το ευρύτατο φάσμα της αγάπης και της ειρήνης. Διακατέχεται από πλούσια λυρική διάθεση, που τονίζει ευαισθησίες, και στρέφεται προς την αρχαία ελληνική κληρονομιά από την οποία αντλεί εφόδια και σκέψεις. Όμηρος, Αριστοτέλης, Πλούταρχος κ.ά. για να αναφέρω μερικά ονόματα, διανθίζουν το πνευματικό του έργο. Βρυσομάνα η αρχαία παράδοση είναι πηγή πλουτισμού και έμπνευσης. Δεν απομακρύνεται από αυτά, δε νοθεύει το νόμα της πηγής. Όλο του το έργο διαπνέεται από αγάπη προς τον συνάνθρωπο. Ο Νίκος Ανώγης είναι άριστος γνώστης της ανθρώπινης συμπεριφοράς «ποιεί ήθος» με τη γραφή του. Γίνεται διαχρονικός. Μεταφέρει όμορφες ή άσχημες στιγμές των ηρώων του, κάνοντας τις συμπάσχουσες καταστάσεις στον αναγνώστη να έχει κέρδος τη βίωσή τους. Έτσι στους ήρωες των έργων του μπορεί κανείς να βρει και το δικό του προσωπικό ήρωα. Λίγοι Έλληνες λογοτέχνες μπόηκαν τόσο βαθιά στην ψυχοσύνθεση των ηρώων τους και μοίρασαν τον ψυχικό τους πλούτο μ' αυτούς. Αυτό δηλώνει ότι ο συγγραφέας διαθέτει πλούσιο, απέραντο ψυχικό κόσμο. Είναι κοσμικός λογοτέχνης αγαπάει την κοινωνία και δρα μέσα σ' αυτήν. Δεν είναι ερημίτης, απόκοσμος, άγευστος από βιοτικά προβλήματα.

Όμως αυτό δεν είναι άσχετο με το γεγονός πως ο Νίκος Ανώγης γεύτηκε πλούσιες επίσης και τις τιμές από την ευρωπαϊκή λογοτεχνία, αφού

Ο καλύτερος τρόπος ζωής είναι ν' ασκούμεθα στη δικαιοσύνη και στις άλλες αρετές.

«Ο τρόπος άριστος του βίου, καί τήν δικαιοσύνην καί τήν άλλην άρετήν άσκούντας.»

ΠΑΛΑΤΩΝΑ (Γοργίας 527 Ε)

τιμήθηκε με σειρά μεταλλίων και βραβείων. Το έργο του σε κάνει να το ξεχωρίζεις με τον πρωτότυπο στοχασμό και την οξυδερκή σκέψη. Επάξια λοιπόν τιμήθηκε (Γαλλία, Πορτογαλία κ.ά.) και συμπεριλήφθηκε σε λογοτεχνικές εγκυκλοπαίδειες και ανθολογίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Αμερική, Πολωνία κ.ά.). Γιατί ο Νίκος Ανώγης είναι αληθινός εκφραστής, ελεύθερος και δίκαιος άνθρωπος. Άνθρωπος στο ύψος του Ανθρώπου, όπως θα διατύπωνε παρόμοια σκέψη και ο νομπελίστας ποιητής μας Γιώργος Σεφέρης.

Αλλά και η σύζυγός του Μαίρη Μέγα ένα καθάριο, λαμπερό, ζηλευτό κρύσταλλο συνταιριάζει απόλυτα και αυξάνει την πνευματική ομορφιά του Νίκου. Κράμα αγάπης, αφοσίωσης και άλλων τρυφερών αρετών, όλα αυτά, βυθίζονται μέσα στη σύγχρονη πνευματική διαπάλη και αναδύονται δυνατοί πρωταγωνιστές στις λογοτεχνικές επάλξεις, όπως διακρίνεται και από το λαμπρό πνευματικό τους παιδί το περιοδικό «Κουάριος», που με την παρουσία του στο λογοτεχνικό γίγνεσθαι της χώρας μας διαγράφει φωτεινή τροχιά όμοιο με ουράνιο σέλας.

Επιτέλους υπάρχει στο σύγχρονο πνευματικό στερέωμα ένα περιοδικό, που ελεύθερα αναδεικνύει τους έχοντες το λογοτεχνικό τάλαντο. Γιατί σήμερα οι αξιοπρεπείς προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών δεν καταδέχονται να κάνουν τον εαυτό τους όργανο μιάς μικρής βέβαια πνευματικής μερίδας ανθρώπων, που παίζουν στα ελληνικά γράμματα τις θεότητες, επιδιώκοντας την ανάδειξη ή την υποβίβαση εκείνων, που προσέρχονται δειλά αλλά με εσώτερο φλογερό ενθουσιασμό και απέραντη αγάπη, για να υπηρετήσουν με όσες δυνάμεις διαθέτουν τις Μούσες.

Το περιοδικό «Κουάριος» - ο τίτλος δηλώνει τον παραπόταμο του θεσσαλικού Πηνειού, που ρέει κοντά στο αρχαίο Κιέριο, όπου λατρευόταν ο θεός Ποσειδώνας, Κουέριος, και θυμίζει την περιοχή της γενέτειρας του Ανώγη (Μέγα) - φιλοξενεί πρόθυμα τους μουσόληπτους τεχνίτες του λόγου. Το περιοδικό είναι ανοιχτό σ' όσους επιθυμούν να δείξουν τη δύναμή τους στη λογοτεχνία. Θεμελιώνει τη σύγχρονη πρόοδο της έκφρασης πάνω στην ελληνική παράδοση (αρχαία, βυζαντινή, νεότερη), δίνοντας διαστάσεις παγκοσμιότητας.

Ο Νίκος Ανώγης, ο ιδρυτής του περιοδικού «Κουάριος» και παράλληλα η εκλεκτή σύζυγός του Μαίρη Μέγα ακολουθούν τη στοχαστική μυριοφωνία του λόγου, γίνονται έλληνες - γραικοί εκφραστές και για τούτο πρωτοπόροι, τραγουδιστές της σύγχρονης σκέψης.

ΔΗΜ. Σ. ΜΑΣΟΥΡΗΣ
Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

Γράψει ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Ένας πνευματικός άνθρωπος - Λογοτέχνης, πολυγράφος συγγραφέας - Ποιητής, μελετητής, βιβλιοκριτικός και όχι μόνο επί σειρά ετών προσφέρει το Πνευματικό - Λογοτεχνικό και Κοινωνικό του έργο με σεβασμό, συνέπεια και συνέχεια, με στόχο και σκοπό τη δημιουργία μιας ανθρωπινότερης κοινωνίας - μιας κοινωνίας αγάπης ανθρώπου από άνθρωπο. Άλλωστε αυτό δεν είναι και τ' όραμα κάθε γνήσιου - αληθινού πνευματικού δημιουργού - εργάτη στον αμπελώνα του λόγου και της τέχνης;

Ο Νίκος Ανώγης έχει ασχοληθεί και ασχολείται με εξαιρετική επιτυχία σε όλα τα είδη της λογοτεχνίας κατά τους κριτικούς, και ανθρώπους του πνεύματος. Έχει εκδόσει μέχρι σήμερα 20 βιβλία. Συμμετέχει σε δυο λογοτεχνικές εγκυκλοπαίδειες, 12 ελληνικές λογοτεχνικές Ανθολογίες, σε 2 Αμερικανικές και σε μια Πολωνική. Το όλον συγγραφικό -κοινωνικό και πολιτιστικό του έργο είναι αξιοθαύμαστο.

Το λογοτεχνικό του έργο διέπεται από έντονο λυρισμό, βαθιά στόχαση, φιλοσοφική διάθεση, εσωτερική διεϊσδυση. Είναι επικοινωνιακό - περιέχει άφθονα καλολογικά στοιχεία, λεκτικό πλούτο, ευαισθησία και ποιητική χάρη. Συγκινεί, προβληματίζει και διδάσκει τον αναγνώστη.

Το αρχαίο ελληνικό κλασικό πνεύμα, η Φιλοσοφία και ο Ελληνορθόδοξος Χριστιανικός Πολιτισμός συνθέτουν την κοσμοθεωρία - την βιοθεωρία του.

Ο Νίκος Ανώγης επί πολλά έτη ουρανοδρομεί στις τέχνες και του λόγου τ' αετώματα, και μέσα από την χαρισματική του γραφίδα, τους εσώτερους προβληματισμούς, και από τους κόσμους των βαθύτερων κραδασμών του «είναι» του εκφράζει την λειτουργικότητα της γραφής - του λόγου και της τέχνης το χρέος.

Διαβάζοντας κείμενα του Νίκου Ανώγη από τον λογοτεχνικό ποιητικό του ανθόκηπο διακρίνει έντονα την αμεσότητα - επικοινωνία που διατηρεί μεταξύ τύπου

και ουσίας - «χρωμάτων και ήχου» του λόγου του σε σχέση με τον αναγνώστη, και το βάθος του περιεχομένου...

Ο Νίκος Ανώγης με την έντονη παρουσία, και την δυναμική του λόγου του αντιπροσώπευσε την Ελλάδα σε Διεθνή Συνέδρια - Πνευματικά Συμπόσια και διάφορα ποιητικά φεστιβάλ. Συμμετείχε σε παρόμοιες εκδηλώσεις και στην Ελλάδα.

Κατά περιόδους έχει χρηματίσει οργανωτής, χορηγός - παρουσιαστής τέτοιων συνεδρίων - συμποσίων στην χώρα μας και τα οποία εσημείωσαν εξαιρετική επιτυχία και έγιναν παράδειγμα προς μίμηση.

Ποιήματα - Διηγήματα και άλλα λογοτεχνικά του κείμενα έχουν μεταφρασθεί και δημοσιευθεί σε περιοδικά κι εφημερίδες ευρωπαϊκών και άλλων χωρών. Έχει προσφέρει και θα προσφέρει σπουδαίο πολιτιστικό, λογοτεχνικό και κοινωνικό έργο μέσω και του περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ», το οποίον επί σειρά ετών εκδίδει, διευθύνει και παρουσιάζει με ιδιαίτερη επιτυχία, και για το οποίον έλαβε βραβείο με αργυρό μετάλλιο από την ACADEMIE INTERNATIONALE DE LUTECE Γαλλίας.

Συνεργάζεται με διάφορα περιοδικά κι εφημερίδες των Αθηνών και της Περιφέρειας. Για την προσωπικότητα και το έργο του Νίκου Ανώγη εκδόθηκαν 2 βιβλία από τους εκλεκτούς λογοτέχνες Θαν. Θεοδωράκη και Μ. Μέγα, στα οποία και αναφέρονται με ιδιαίτερα εγκωμιαστικά λόγια για την μεγάλη προσφορά και δράση του, για τα οποία έχει τιμηθεί με πολλά διεθνή και πανελλήνια μετάλλια, βραβεία, τιμητικές πλακέτες και άλλες διακρίσεις. Πολλοί Έλληνες και ξένοι κριτικοί της λογοτεχνίας, άνθρωποι των γραμμάτων και της επιστήμης έχουν εκφρασθεί με επαινετικά λόγια. Μεταξύ αυτών ο γνωστός Γάλλος Caston Aufrere θα γράψει: «Πιστεύω ότι ο Νίκος Ανώγης ύψωσε την ποίηση του σ' ένα καινούργιο επίπεδο». Εμείς θα προσθέσουμε. Ο Νίκος Ανώγης έδωσε υψηλά δείγματα προσφοράς στα ελληνικά γράμματα και όχι μόνον. Τον ευχαριστούμε και τον συγχαίρουμε ευχόμενοι πάντοτε να δημιουργεί έργα αγάπης για τον εμπλουτισμό της Νεοελληνικής Γραμματολογίας.

ΑΡΙΣΤΟΤ. ΤΣΑΚΩΝΑΣ

**ΣΤΟ ΝΙΚΟ ΑΝΩΓΗ
ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΜΑΙΡΗ ΜΕΓΑ**

Του ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΔΡΟΛΑΠΑ

Ο Όλυμπος αγνάντεψε την όμορφη Πεντέλη
όπως τη νύχτα, η ματιά των αστεριών, στη γη.
Στόλισε εκείνη τη θωριά με λούλουδα και μέλι
κι όμοια χτυπήσαν της καρδιάς οι πιο όμορφοι παλμοί.

Στα στήθια ο Νίκος την πνοή πήρε της Θεσσαλίας
και σαν το Ρόβα τράβηξε τα βήματά του εμπρός.
Άνθος η Μαίρη του Απριλιού, ευωδιαστό, γαζίας
αντάμωσαν, σαν πέρδικα κι εκείνος σαν αετός.

Δώσαν τα χέρια σαν κλαδιά κι άνοιξης περιστέρια
κι ένα προς ένα ανέβηκαν των πόθων τα σκαλιά.
Στο ένα τους χέρι η αρετή και στο άλλο τη συμπόνια
άσβεστου λαδοκάντηλου φλογίτσα ρουμπινιά

Κι έφτιαξαν δέκα οχτώ παιδιά, άξια, ένα προς ένα
που τους τιμούν πως οι ανθοί στολίζουν το πρωί
Ο γιός τους ο **ΚΟΥΑΡΙΟΣ** μοιάζει ιστού αντένα
ανάμεσα στα δέκα οχτώ λευκή βουνοκορφή.

ΜΕΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΝΩΓΗ

Ο ΠΑΥΛΟΣ ΡΑΠΤΗΣ, Τενόρος της Λυρικής Σκηνής της Αθήνας, σπούδασε στην Ανωτάτη Μουσική Ακαδημία του Πόζναν της Πολωνίας. Τραγούδησε πρώτους ρόλους στη Λυρική Σκηνή του Λοτς και της Βαρσοβίας και τιμήθηκε με πολλές διακρίσεις και βραβεία από το Υπουργείο Πολιτισμού και το Πολωνικό κράτος. Κέρδισε πρώτο διεθνές βραβείο στη Γαλλία και τραγούδησε στις περισσότερες φημισμένες όπερες του κόσμου στη Γαλλία, Γερμανία, Αυστρία, Ρωσία, Αμερική, Ουγγαρία, Βουλγαρία και σε άλλες χώρες, με ιδιαίτερη επιτυχία. Η παρουσία του στο

Ηρώδειο στην όπερα του Βάγκνερ «Ο χρυσός του Ρηνου» ήταν ένας ανεπανάληπτος θρίαμβος.

Γνώρισε την ποίηση του Νίκου Ανώγη και τραγούδησε δύο ποιήματά του. Συμπεριελήφθησαν σε CD το οποίο κυκλοφόρησε στην Πολωνία με διεθνή καριέρα κι έγινε χρυσός δίσκος «Ακρόπολη» και «Μη φεύγεις τώρα», με συνθέτη του G. Sideris.

Τα χορωδιακά τραγούδια σε ποίηση Νίκου Ανώγη: «Σμύρνη, Αστέρι της Ανατολής», «Μια Αγάπη», «Όταν», «Μια Σερενάτα», «Το χωριό μου», κι' ένα με χριστουγεννιάτικα κάλαντα «Χριστός Γεννάται» με μουσική προσαρμογή σε φωνές από τον Παύλο Ράπτη, συμπεριλαμβάνονται στο μουσικό πρόγραμμα της χορωδίας της «Εστίας Νέας Σμύρνης» στην Αθήνα, την οποία διευθύνει ο ίδιος Διευθυντής και Μαέστρος με ξεχωριστή επιτυχία.

Ο Παύλος Ράπτης αποτελεί ένα σπουδαίο και ξεχωριστό κεφάλαιο της Ελληνικής Λυρικής Σκηνής. Η προσέγγιση και η ενασχόλησή του με την ποίηση του Νίκου Ανώγη αποτελεί μεγάλη τιμή για τον ποιητή και το ποιητικό του έργο.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Της ΠΟΠΗΣ ΒΛΑΣΣΗ

Σαν το κατώφλι τους διαβείς νοιώθεις
διάχυτο το φως αγάπης - ευτυχίας.
Απ' το ποτήρι τους σαν πιείς
τον όρκο δίνεις σιωπηλά - αιώνιας φιλίας –
Κλείνουν την πόρτα, ορμητικά στον δόλο στην κακία
Κοντά τους όσοι θα βρεθούν..
θε να γευτούν τα δώρα τους!
Ότι τους περισσεύει:
Αγάπη -Συμπαράσταση
φίλοι που σπάνια η ζωή στο δρόμο σου θα φέρει
Λες, ο Θεός τους διάλεξε,
ευλογημένο ταίρι - φάρος να είναι φωτεινός

μαζί του όσοι πορεύονται γαλήνη να τους φέρει.
Φίλοι, που όλοι γνωρίζουμε
ο Νίκος και η Μαίρη.

ΓΝΩΜΕΣ - ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
(ΕΠΙΑΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΙΚΟ ΑΝΩΓΗ)

Gaston Aufferre (Γάλλος ελληνιστής)

«Ο ποιητής Ανώγης μας κάνει να μπαίνουμε αμέσως σε μια πρωτότυπη ποίηση πολύ εν πάση περιπτώσει μουσικοποιημένη και που βοηθά πολύ στη σκέψη και στην περισυλλογή».

(συλλογή «Κυνηγώντας τον ίσκιο μας»)

Gaston Aufferre (Γάλλος ελληνιστής)

«Πιστεύω ότι ο Νίκος Ανώγης ύψωσε την ποίησή του σε ένα καινούργιο επίπεδο Ήδη ποιητής, με όλη τη σημασία του όρου, εδώ μου φαίνεται ολοκληρώνεται τελειότερα, πληρέστερα».

(συλλογή «Αδελφέ μου Άνθρωπε»)

Gaston Aufferre (Γάλλος ελληνιστής)

«...Ο Νίκος Ανώγης ξέρει να σκιαγραφεί του ήρωές του. Ξέρει να περιγράφει μια ατμόσφαιρα. Ξέρει να μπαίνει στην ψυχή των ηρώων - προσώπων (που αναφέρει στα διηγήματά του). Ζει μαζί τους και υποφέρει μαζί τους. Κι ακόμα ελπίζει μαζί τους..»

(συλλ. διηγ. «Νικήσας Νίκην πρώτην»)

Gaston Aufferre (Γάλλος ελληνιστής)

«Ο ρυθμός του στίχου του είναι μια μουσική που την έκανε σχεδόν προσωπική μέσα από την οποία ο Νίκος Ανώγης, σαν το μεγάλο ποιητή **Βερλαίν**, προσπαθεί να εκφράσει την αίσθηση του ανείπωτου έναντι της σύγχρονης και αιώνιας συνείδησης, της οποίας, η εικόνα είναι περισσότερο αληθινή, περισσότερο πραγματική και πιο υλιστική μέσα σε μια πνευματική διάσταση.»

(συλλογή «Μάνα με τ' άρωμα μιλάς και τη σιωπή»)

Isabelle Maratou - Argyrakis (καθηγήτρια του πανεπιστημίου της Mons Γαλλίας, πνευματικός άνθρωπος), μας έγραψε, μεταξύ άλλων: «Το έργο σας «Βαθύ κόκκινο στο βαθύ γαλάζιο», μου επιβλήθηκε με τον τίτλο του, ώστε έσπευσα να το διαβάσω. Και διαβάζοντάς το, φοβήθηκα τόσο πολύ τον πόλεμο κι' αγάπησα τόσο πολύ την ειρήνη. Η συνεχής σας αναζήτηση της γνώσης και οι βιοματικές σας εμπειρίες, έχουν στήσει στο πιο πάνω μυθιστόρημά σας, ένα πραγματικά χαριτωμένο και αρμονικό χορό, ώστε μ' ανάγκασαν να συγχορεύσω με τη μουσική υπόκρουση του δικού σας υψηλού στοχασμού».

Ντίνο; Βλαχογιάννη; (λογοτέχνης κριτικός): «Μπορώ με βεβαιότητα να πω ότι κάθε παρουσία του Νίκου Ανώγη είναι κι ένα βήμα στην ανοδική πορεία του».

Κώστας Σταμάτης (κριτικός λόγου και τέχνης): «Ιδιαίτερη ευαισθησία και βάθος διακρίνει τους στίχους σας..».

Ηγουμένη Ευγενία Κλειδαρά (λογοτέχνιδα, πνευματική δημιουργός): «Έχεις ανέβει τόσο ψηλά και θ' ανέβεις και ψηλότερα».

Νώντας Σακελαρόπουλος (λογοτέχνης, κριτικός): «Η προσφορά σας στον έμμετρο και στον πεζό λόγο εντυπωσιακή. Τιμάτε τον τόπο σας».

Θανάσης Τσιάμας (λογοτέχνης, πνευματικός δημιουργός): «Ο Νίκος Ανώγης μπόρεσε να φτάσει στα τρίκορφα της γνώσης».

Γιώργος Πετρόπουλος (κριτικός λόγου και τέχνης): «Ναι, οι κρινοδάκτυλες Μούσες καταξίωσαν με τα σεπτά τους δώρα τον ποιητή και στοχαστή Νίκο Ανώγη για να μας μεταφέρει με τον χαρισματικό ποιητικό του λόγο στις ανώτερες πνευματικές σφαίρες και γι' αυτό είμαστε υπόχρεοι».

Φοίβος Δελφης (πνευματικός δημιουργός): «Είσαι άνθρωπος με ήθος και συγγραφέας αξιόλογος. Σε ξεχωρίζω».

Δημ. Π. Αθανασίου (λογοτέχνης, κριτικός): «Για το μυθιστόρημα «Βαθύ Κόκκινο στο βαθύ γαλάζιο» του Νίκου Ανώγη, θα μας πει: «Κι' ο Νίκος Ανώγης, φοβερά ονειροπόλος και τραγουδιστής του έρωτα, θέλει, αυτός ο μικρός θεός, να οργιάζει στις καρδιές και να φυτρώνει τριαντάφυλλα στα χείλη. Με τη δύναμη που του παρέχει ο λόγος, προσπαθεί να πείσει τους ερωτευμένους να βαστάξουν την ομορφιά θεμέλιο αναντικατάστατο στους μαγικούς του πύργους. Παράλληλα ξεδιπλώνει όλων των ερωτοχώρων τις ποδιές κι αφήνει στους ερωτευμένους την επιλογή. Κι εκείνος διακριτικά γλιστράει για να ταΐσει το καμίνι του πόθου του, για λευτεριά, ειρήνη που ανέκαθεν τον έκαιγε. Στόχος του, η προκοπή του τόπου μας και η αναρρίχηση του ανθρώπινου γένους σε καλύτερες σφαίρες. Κάπου πιο ψηλά, εκεί στα αετώματα των βουνών π' αγγίζουν τ' ουρανού το θόλο και νιώθουν του Θεού την ανάσα».

Γιώργος Κουλούκης (ποιητής, πνευματικός δημιουργός) για το ίδιο μυθιστόρημα έγραψε: «Δραματικό, πολύ ανθρώπινο, συνδεδεμένο, τόσο με την μεταπολεμική πραγματικότητα, φιλειρηνικό, προοδευτικό, συγκινεί τον αναγνώστη και τον προβληματίζει».

Βασιλική Σαμαρά (λογοτέχνη), για το ίδιο έργο θα μας πει: «...Και πέρασε στον αναγνώστη ο Νίκος Ανώγης τη δίψα να ενσωματωθεί με τα πρόσωπα και τις εποχές. Το βιβλίο κλείνει, μόνον όταν φθάνει στο τέλος. Και αυτό μπορεί να αποδοθεί μόνον από έναν άνθρωπο των γραμμάτων, έναν μεγάλο λογοτέχνη. Αυτός είναι ο Νίκος Ανώγης. Ο πνευματικός δημιουργός, που ακούραστος και καθημερινά προσφέρει στον συνάνθρώπό του, στην Πατρίδα, στην Ελλάδα...»

Γιάννης Βίγλας (συγγραφέας, λογοτέχνης), γι' αυτό το μυθιστόρημα θα μας πει, μεταξύ άλλων: «Ο Νίκος Ανώγης, φανερώνει τη συγγραφική του δεξιοτεχνία με την αρμονική εκτύλιξη του περιεχομένου με τα ηθικά μηνύματα των ανθρωπίνων αρετών και της μορφής με τη λογική παράθεση των σκηνών των επιμέρους εικόνων των περιόδων «πολέμου» και «ειρήνης», όπου αριστοτεχνικά συνυφαίνονται τα γεγονότα με ψυχολογημένη έκφραση ιδεών, συναισθημάτων και πράξεων των δρώντων προσώπων. Η άψογη νεοελληνική γλώσσα και η λογοτεχνική έκφραση του άμεμπτου πεζογραφήματος, δικαίως αναβιβάζουν τον συγγραφέα στο ψηλό βάθρο της αναγνωρισμένης αξίας της πασίγνωστης φήμης του...».

Τίτη Σκάρου (πνευματικός άνθρωπος) διαβάζοντας το μυθιστόρημα αυτό είπε: «Από τις πρώτες σελίδες του μυθιστορήματος του Νίκου Ανώγη, μπαίνεις στο πνεύμα και τη φιλοσοφία των κλασικών βιβλίων της ρωσικής λογοτεχνίας».

Λευτέρης Τζόκας (πνευματικός, κριτικός), μεταξύ άλλων έγραψε: «Το βαθύ κόκκινο στο βαθύ γαλάζιο» το νέο έργο, μυθιστόρημα, του Νίκου Ανώγη, είναι η προσφορά του δημιουργού, στον ελληνικό λαό, που δίκαια μπορεί να υπερηφανεύεται και ν' ατενίζει αισιόδοξα το πνευματικό μέλλον. Μέσα σ' αυτό, αποτυπώνεται ο γονιμοποιημένος στοχασμός, η πεντακάθαρη σκέψη του, που οριοθετεί την πορεία του, σε αρμονική συνεργασία ηθικής και τέχνης...».

Μαρία Πατσαλή (ποιήτρια), για το μυθιστόρημα αυτό, μας είπε: «Το μυθιστόρημα του Νίκου Ανώγη μου θύμισε τη λογοτεχνική γραφή και τα φιλοσοφικά μηνύματα του μεξικανού συγγραφέα **Μαρκέζ**».

Μάρκος Παπάς (λογοτέχνης παιδαγωγός). Είσαι ένας άοκνος πνευματικός εργάτης, που με τις δικές σου εμπνεύσεις δημιουργίες (ποίηση - πεζό) και με το υπέροχο περιοδικό σου «Κουάριος» προσφέρεις πολύτιμες υπηρεσίες στα ελληνικά γράμματα.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΙΚΟ ΑΝΩΓΗ ΤΟΥ ΞΕΝΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΧΘΟΥ

Η θεώρηση του Νίκου Τ. Μιχαλόπουλου

Η γοητεία των εσωτερικών τάσεων που περικλείει η απλή και καθαρή μείξη των αισθητικών και στοχαστικών διαστάσεων κατά τον έντεχνο Λόγο, είναι αναμφισβήτητη. Η μείξη όμως αυτή φαίνεται πως δεν πρέπει να σταματά στην έκφραση κάποιας γοητείας. Πρέπει να προχωρεί και σε διάσταση επίδρασης στο θεωρό μέσω ενός δυναμισμού που δημιουργεί η συνάρτηση της αισθητικής οργάνωσης με τη στοχαστική κατάθεση.

Μια τέτοια μείξη και μια τέτοια επίδραση είναι παράμετροι που αποφασιστικά συμβάλλουν στην ανάδειξη, αλλά και στην καταξίωση των πνευματικών προσπαθειών και καταθέσεων.

Ο κ. Νίκος Ανώγης και στη διάσταση του Λόγου του που αναφέρεται στην κριτική προσέγγιση του πνευματικού μόχθου του τρίτου, αποτελεί πνευματική εκδήλωση που σέβεται αυτές τις παραμέτρους. Και κατά το βάθος τους και κατά το εύρος τους. Και μάλιστα, κατά δυναμική εντατικοποίηση της προσφερόμενης πνευματικότητας, που οδηγεί στη μορφική και ουσιαστική τελειότητα, όπως αναδύεται από τις πιο πάνω κριτικές προσεγγίσεις του που δημοσιεύονται στον «Κουάριο», αλλά και σε άλλα έντυπα Λόγου και Γραμμάτων.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά τούτη η διάσταση του Λόγου του κ. Ανώγη μέσα στα πλαίσια των αμέσως πιο κάτω σκέψεων:

Οι αποτιμητικές εκτιμήσεις για έργο που εντάσσεται στον έντεχνο λόγο και που περιλαμβάνονται σε μια ιδιωτική επιστολή μπορεί - σε μερικές περιπτώσεις - να κριθούν πως έχουν επηρεαστεί από την παράμετρο της αγάπης, της επιείκειας ή ακόμα και από το σεβασμό προς μια ενδεχόμενη πνευματική ευθιξία του δέκτη. Όταν όμως οι αποτιμητικές αυτές σκέψεις δημοσιοποιούνται, όπως κατά κανόνα πράττει ο κ. Ανώγης, τότε πια βρισκόμαστε μπροστά σε μια κορυφαία έκφραση ευθύνης του ελεύθερου κριτικού, σε μια λειτουργία δηλ. έκφρασης προσωπικής γνώμης μέσα σε πλαίσια ειλικρίνειας και δικαιοσύνης. Όχι προκαθορισμένα, αλλά δομημένα από κάποιον αυθορμητισμό που εκπέμπουν οι αληθινές αξίες θετικής τάξης.

Πράγματι, αδιαμφισβήτητα η εντύπωση που προκαλείται στο θεωρό είναι ότι οι εν λόγω αποτιμητικές εκτιμήσεις του κ. Ανώγη συνιστούν λειτουργία πνευματικής καλλιέργειας, πλούσιας και κεφαλαιώδους σπουδαιότητας. Η σημασία και η αξία αυτού του καθορισμού αποκαλύπτονται από τις κρίσεις που εκφέρονται, με αναλυτικό βηματισμό, για τα βιβλία που παρουσιάζονται και μέσα από τη σχετική στήλη του «Κουαρίου», αλλά και άλλων εντύπων, όπως ήδη αναφέρθηκε πιο πάνω.

Μα οι αποτιμητικές εκτιμήσεις δεν είναι έννοια αφηρημένη. Καθώς ανακλούνται σε αυτές η διάνοια και ο ειδοποιός εσωτερισμός του συντάκτη, εκφράζουν κατά την τέλεση του λειτουργήματος τους τον ενορατικό χαρακτήρα του. Ποιος είναι όμως αυτός ο χαρακτήρας στην περίπτωση του κ. Ανώγη; Εκτίμηση μου, ότι σε αυτόν δεσπάζει η πνευματική και αισθητική - κατά περίπτωση - θεώρηση του κάθε φορά παρουσιαζόμενου έργου. Μια θεώρηση που προβάλλει ως τρόπος βιούμενης γνώμης. Και προβάλλει κατά τον τρόπο αυτόν γιατί περιβάλλεται από

ιδέες και αξίες νοητικών ενεργειών. Όπως της διάκρισης, της εκτίμησης, της κρίσης, της δικαίωσης, της επιβεβαίωσης.

Έτσι, οι κάθε φορά απόψεις του κ. Ανώγη εμφανίζουν μια πλήρη θυμική απαγκίστρωση από κάθε προκατάληψη που θα μπορούσε να αλλοιώσει την καθαρότητα της κρίσης. Γι' αυτό και δεν κινδυνεύουν να χάσουν το χαρακτήρα της αμεροληψίας. Όπως εμφανίζουν και αποχρώσεις που υποδηλώνουν τον πλούτο των κριτικών θεωρήσεων, τις δυνατότητες της πνευματικής του συγκρότησης, τις όψεις που ανακαλύπτουν. Σημαντικό θεωρώ ότι οι απόψεις του πάντα στρατεύονται στον παλμό της συνείδησης, που συνεπάγεται αυτή η ίδια η φύση του αντικειμένου που υποβάλλεται σε κάποια εκτιμητική διαδικασία. Η οξεία αίσθηση του κ. Ανώγη, η συγκεκριμενοποίηση των θέσεων του, η σύλληψη της αληθινής σημασίας του έργου και η παρουσίαση της και η διεισδυτικότητα του, συμπληρώνουν το δημιουργικό πνεύμα του και ενισχύουν την εκτιμητική έκφραση της νόησης του.

Στην πνευματική πρωτοπορία λοιπόν ο κ. Νίκος Ανώγης και στον κριτικό λόγο του. Στην πνευματική πρωτοπορία με σκέψεις καθαρές και πάνω από όλα, με σκοπούς καθαρούς!

ΝΙΚΟΣ Τ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

Το γράψιμο του είναι καθεαυτό που ο ίδιος έχει ζήσει.

Γράφει η ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΣΡΑΧΗ

Έχω τη γνώμη, ότι τώρα που ορισμένοι λογοτέχνες έχουν ξεχωρίσει (ποιητές και πεζογράφοι της δεκαετίας 70-80), θα πρέπει να ερευνηθεί το έργο τους και να εξεταστεί η προσωπικότητά τους διεξοδικά.

Το έργο τους σε σχέση με τη φύση της λογοτεχνίας και με κριτήρια όχι μόνο αισθητικής αξίας αλλά και σε συνδυασμό με την ποιότητα των νοημάτων. Γιατί ο διαχωρισμός μεταξύ του «αυτό είναι λογοτεχνία» και «αυτό δεν είναι λογοτεχνία» ακούγεται συχνά και αποτελεί μια πραγματικότητα.

Η αξιολόγηση λοιπόν πρέπει να γίνεται επί του ατομικού πεδίου της ειδικότητας του λογοτέχνη και όχι με τρόπο επιπόλαιο και ανειδίκευτο. Γιατί τότε κινδυνεύει να καταποντιστεί ο δημιουργός και να καταρρεύσει το έργο του. Επίσης, μια αστοχία της κριτικής αποτίμησης είναι η αποσπασματική εξέταση του έργου του.

Το έργο αποτελεί ένα σύνολο σκέψεων και θέσεων του λογοτέχνη που σταδιακά παρουσιάζεται στο κάθε έργο και συνθέτει τη γενική εικόνα και της δημιουργίας του και της προσωπικότητας του. Και για να μην αμφισβητηθεί και στο μέλλον η αξία του θα πρέπει να διατηρήσουμε την καθαρότητα του λόγου του και τις αρχές που διέπουν τις αξίες του. Θα επιχειρήσω - κάποιες ουσιαστικές τομές - στο συνολικό έργο του κ. Ανώγη.

Πρώτον θα εξιχνιάσω το χώρο και τον χρόνο που κινείται διαδοχικά το έργο του σε σχέση με τον χωροχρόνο της πραγματικής ζωής.

Πράγματι, η διήγηση του, η αφήγηση του, η αναφορά του και η παρουσίαση των προσώπων αλλά και η έκφραση του λόγου τοποθετούν το έργο του στην ρεαλιστική μορφή της λογοτεχνίας. Είναι σελίδες γραμμένες με την καλλιτεχνική συμβατικότητα - όπως αρμόζει - δηλαδή με επεξεργασμένο λόγο που απεικονίζει την πραγματικότητα μιας περιόδου περίπου από το 1940 -2000.

Και εδώ τίθεται ένα ερώτημα: Όταν μελετηθούν ιδιαίτερα, ποια προοπτική πρέπει να έχουν;

Απαντώ ευθέως: Έχουν κοινωνική και ιστορική προοπτική. Τα κοινωνικά φαινόμενα συντάσσουν την ιστορία και την επιβεβαιώνουν. Οπότε η προϋπόθεση τόσο του σκηνικού του πεζού λόγου του σ' όλες τις επιμέρους μορφές, όσο και ο τρόπος του χειρισμού συμπεριλαμβάνουν τον χρόνο που αναφέραμε και του προσδίδουν το χαρακτηρισμό του ρεαλιστικού με την αναγκαία πάντοτε επιλογή. Άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμά του είναι η οριακή φαντασία. Γιατί και το πιο ρεαλιστικό έργο δεν νοείται και δεν συνθέτεται αν δεν διαθέτει και το γνώρισμα της φαντασίας, είτε σαν περιγραφική εικόνα, είτε σαν «εύρημα», είτε σαν πλασματικότητα.

Ο ρεαλισμός και η φαντασία είναι αμφιρρεπείς και οριακές καταστάσεις απαραίτητες όμως στη συγγραφή.

Ένα σημαντικό έργο κατατάσσεται κρινόμενο από τα στοιχεία της φιλοσοφίας, της αισθητικής ανάλυσης, της υφολογίας και της συνθέσεως. Η ταξινόμηση αυτή τοποθετεί το έργο του στην αντίληψη της λογοτεχνίας, οπότε και δεν αντιδιαστέλλεται απ' την αξιολόγησή της. Η προσωπική του έκφραση μας οδηγεί στο

διαχωρισμό μεταξύ των διαβαθμίσεων της λογοτεχνίας που είναι ανάλογος και πάλι με τις μορφές του λόγου: διήγημα, δοκίμιο, μυθιστόρημα κ.λπ. για να καταλήξει στην εσωτερική και εξωτερική οργανικότητα του έργου, με την οποία ταυτίζεται και ο δημιουργός.

Και η «ταύτιση» και η «μορφή του περιεχομένου» στη λογοτεχνία είναι δηλωτικές των εσωτερικών δεσμών του γράφοντος με το ίδιο το έργο, και το έργο με τη ζωή του συγγραφέα. Δηλαδή, το γράψιμο του κ. Ανώγη δεν ανήκει στην κατηγορία των συμβολικών επινοημάτων του δημιουργού, αλλά είναι αυτό καθαυτό που ο ίδιος έχει ζήσει και το έχει αποτυπώσει στις σελίδες του με την απαραίτητη σχηματοποιημένη περιγραφή.

Τέλος, θα επισημάνω ότι μ' ένα προσεκτικό ορισμό ότι δεν διχοτομείται το έργο του από την πραγματικότητά του. Γι' αυτό δεν μας υποβάλλει σε καμιά απατηλή εικόνα αντίληψης, αλλά μας οδηγεί στην οπτική γωνία της δικής του ζωής απ' όπου και την περιγράφει.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΙΣΡΑΧΗ

«ΚΟΥΑΡΙ ΟΣ»

ΕΝΑ ΑΚΟΜΑ ΣΤΟΛΙΔΙ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΡΝΑΣΣΟ

Γράφει ο **ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΧΑΤΖΙΔΗΣ**

Είναι αλήθεια, πως το τμήμα κάθε λογοτεχνίας, που λέγεται «Κριτική», ένα μεγάλο του μέρος το χρωστά στα λογοτεχνικά περιοδικά. Γιατί τα περιοδικά αυτά του λόγου και της τέχνης, γίνονται κίνητρα πνευματικής δημιουργίας και αναμόχλευσης των περασμένων. Εμπνέουν, προτρέπουν, κατευθύνουν, ξυπνάν συνειδήσεις κριτικών, ανασταίνουν μνήμες, δένουν τα παλιά με τα καινούργια. Όχι μονάχα αξιοποιούν τις διαθέσεις, τις δυνατότητες, τις κρυμμένες απόψεις των κριτικών και μελετητών στους οποίους παραγγέλλουν ή κατευθύνονται, αλλά και συχνά χαράζουν σταθμούς στην πορεία μιας λογοτεχνίας...

Έτσι οι αφορμές του είδους αυτού χάνουν κάθε γνώρισμα εξωτερικότητας ή εξαναγκασμού και δένονται οργανικά με την ελεύθερη κριτική δημιουργία. Φτάνει, βέβαια, κανένας να έχει θέληση.

Θέληση! Πάντοτε πίστευα, αλλά εξακολουθώ να πιστεύω, ότι μόνο με τη θέληση ο Άνθρωπος μπορεί να μεγαλουργήσει και να μεταφυτέψει τη φυσική παρόρμηση και κλίση, σ' ένα χείμαρρο δημιουργίας υλικών και πνευματικών αγαθών.

Θέληση, ή βούληση, είναι η έκφραση σε δράση της προσωπικότητας του Ανθρώπου. Είναι τελικά η ικανότητα του πνεύματος, που προέρχεται από τη γνώση, για να μετατρέψει τις επιθυμίες σε σκέψεις, τις σκέψεις σε αποφάσεις, τις αποφάσεις σε έργα υψίστης βαθμίδας για τον πολιτισμό μας.

Όπου υπάρχει θέληση, υπάρχει και γνώση. Συμπορεύονται και το τελικό αποτέλεσμα αυτής της συμπόρευσης, θα χαρίσει στον Άνθρωπο το στεφάνι της επιτυχίας και τους καρπούς της όπως συνέβη με το γνωστό λογοτέχνη-κριτικό και εκλεκτό φίλο Νίκο Ανώγη εκδότη και διευθυντή του περιοδικού λόγου και τέχνης "Κουάριος", που διανύει τον δέκατο χρόνο της κυκλοφορίας του.

"...Αν θάταν δυνατό, να χαραχτεί ένας παράλληλος πνευματικός βίος μ' εκείνον του Νίκου Ανώγη, νομίζουμε πως δε θάταν άλλος από το βίο της ίδιας γυναίκας του Μαρίας Μέγα.

"...Λογοτέχνης και κριτικός ο ένας, μεταφράστρια ολκής η άλλη. Ακολούθησαν κι οι δυο τις παράλληλες αυτές ιδιότητες, με την ίδια θρησκευτική προσήλωση και την ίδια επιδίωξη: Να συγκεντρώσουν γύρω από το περιοδικό "Κουάριος" ανθρώπους των Γραμμάτων και της Τέχνης και όλους εκείνους, που το έργο τους είναι ευεργετικό και συντελεστικό, για ν' αποτελέσει το απάνθισμα επίλεκτων έργων, που θα προσφέρουν στον αναγνώστη «πνευματικό νέκταρ, διαβάζοντας τα παρελαύνοντα πεζογραφήματα, ποιήματα, ηθογραφίες, λαογραφικά, οδοιπορικά, ταξιδιωτικά, ιστορικά βιβλιοπαρουσίες και κείμενα εικαστικών τεχνών.

Μεγάλο έργο και δύσκολο στην αξιολόγηση των κειμένων, που με την αξιοσύνη του και τη συμβολή του στην πνευματική και καλλιτεχνική κίνηση της πρωτεύουσας αποτελεί καθρέφτισμα της σύγχρονης πολιτιστικής ζωής και τη ζωή του λόγου ένα παρόν, στην καρποφόρα πνευματικότητα.

Επαινετική προσπάθεια, που σφραγίζει με συνέπεια μια ολόκληρη ξέχωρη και αξιοκρατική η προβολή του δυναμικού της χώρας μας στο χώρο το λογοτεχνικό, της ποίησης και της τέχνης. Παρουσιάζονται ταλέντα, ιδιότητες, δεξιοτέχνες, φωτισμένοι με τη δικιά τους ζωντάνια, με τη δικιά τους ζωτικότητα κι αλκή.

«Ο "Κουάριος", δεν ανήκει σε κάστες, δεν στεγάζεται στα κλειστά κυκλώματα της αποκλειστικότητας, δεν μονοπωλεί τη γνώση και την τέχνη, είναι ελεύθερος, ανεξάρτητος και περήφανος στη φτώχεια του.

Δημιουργοί, εμψυχωτές του εκδοτικού αυτού άθλου - το νέο στολίδι, στις κορυφογραμμές του Νεοελληνικού Παρνασσού, το ζεύγος Ανώγη-Μέγα-Εγγύηση στην επιτυχία.

«Ένα αγριολούλουδο πανέμορφο κι ευωδιαστό - ένα δώρο εξαιρετα λογοτεχνικό - ένα περιοδικό, που λάμπει, αστράφτει κι ακτινοβολεί στο στερέωμα της γαλανής πατρίδας μας, χαρισμένο κάθε τρίμηνο από δυο πραγματικά άρχοντες στα παλάτια της λογοτεχνίας μας. Πώς να μην τους θαυμάζει κανείς;

Διονύσης Χατζίδης

ΛΙΓΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
«ΚΟΥΑΡΙΟΣ»

Γράφει η ΜΑΡΩ ΑΡΧΟΝΤΗ-ΒΙΓΛΗ

Από τα εκλεκτά των εκλεκτών στο είδος του, που αποπνέουν Πνεύμα και Λόγο καθαρό, το περιοδικό «ΚΟΥΑΡΙΟΣ», διατρέχει τη φωτεινή, ολονέν ανοδική πορεία του στο χρόνο, διαχέοντας - στις μέρες του υλισμού τις άχρωμες και ζοφερές - τις μαρμαρυγές της Αλήθειας, της Τέχνης, του Φωτός, συγκερνώντας την αρχαία ελληνική σοφία και τον νεοελληνικό δημιουργικό στοχασμό. Αποτελεί την αμφορά του «ηδυσμένου λόγου», που περιέχει ποικίλα άνθη, εκλεκτά, μυρίπνοα, ενίοτε μεθυστικά.

Το «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» προσφέρει στη γη του νου του αναγνώστηνάματα αιώνια, διαυγή,νάματα που ποτίζουν, δροσίζουν και καλλιεργούν ψυχικά και πνευματικά. Προσφέρει τις λαμπηδόνες της γνώσης από τη λαλίστατη και ανεξάντλητη πηγή του έντεχνου λόγου της Σύνταξης, αλλά και από τα χρυσά ψήγματα της τέρψης από τον λειμώνα της δημιουργίας επίλεκτων λογοτεχνών - συνεργατών. Με τον τρόπο αυτό εκπληρώνει την ιερή αποστολή του, καταξιωμένο και ελεύθερο να νέμεται τη δόξα!

Νέα έκδοση του λογοτεχνικού περιοδικού
«Κουάριος» από τον Νίκο Ανώγη

Γράφει η ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ -ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΥ

Κυκλοφόρησε το νέο τεύχος του περιοδικού «Κουάριος» που με επιτυχία εκδίδεται για ένατη συνεχή χρονιά. Ένα περιοδικό ποικίλης λογοτεχνικής ύλης, με τις συνεργασίες επώνυμων στο χώρο της ποίησης και της λογοτεχνίας.

Μέσα στις σελίδες του, ο αναγνώστης απολαμβάνει τις πνευματικές καταθέσεις των δημιουργών, που κυριολεκτικά ενθουσιάζουν και μεταδίδουν το μεθυστικό άρωμα της γνώσης.

Με πλούσιο περιεχόμενο, το περιοδικό «Κουάριος» προσφέρει διέξοδο σ' αυτούς που διψούν να απολαύσουν ποίηση και λογοτεχνία, αλλά κυρίως να αισθανθούν γαλήνη στην ατμόσφαιρα του απόλυτα ελεύθερου προσωπικού τους χρόνου.

Είναι μια πηγή ενέργειας και αφετηρία για δράση στον βασανιστικό ρυθμό της σύγχρονης πορείας μας. Οπλίζει τον νου και τη σκέψη με θάρρος και αυτοπεποίθηση, για να ξεπεράσει τα προβλήματα που ορθώνονται στο διάβα της ανθρώπινης πάλης κατά των αντιξοοτήτων του βίου του.

Μια προσεκτική ματιά στα λογοτεχνικά κείμενα και στην ποίηση είναι αρκετή για να αντιληφθείς το μέτρο πνευματικής αξίας του περιοδικού «Κουάριος», που συνεχίζει ολόλαμπρα να μεσουρανεί στο πνευματικό μας στερέωμα.

Ο εκδότης - διευθυντής λογοτέχνης, δοκιμιογράφος, ιστορικός και κριτικός Νίκος Ανώγης, που επιμελείται την έκδοση του περιοδικού, για μια ακόμα φορά καταφέρνει να εξυψώσει την ποιοτική διάσταση, επιλέγοντας σχολαστικά τις συνεργασίες των συγγραφέων.

Ανάμεσα στους αξιόλογους συντελεστές του περιοδικού, ξεχώρισα την παρουσίαση του ποιητή-δοκιμιογράφου Αριστοτέλη Τσάκωνα, από τον Παύλο Φήμη. Μια ανοδική πορεία γεμάτη από ντόπιες και διεθνείς τιμητικές διακρίσεις.

Η μεταφράστρια και ποιήτρια Νίκη Πολίτου είναι μια σημαντική προσωπικότητα στον χώρο της ποίησης, που με ρεαλισμό αναφέρεται στην εισήγηση της η Ευαγγελία Μισράχη.

Ο Νίκος Ανώγης ξεδιπλώνει τις άγνωστες ποιητικές παρορμήσεις μιας γνήσιας φωνής, της Γκράτσιας Δεπούνη, που ανάμεσα στις μνήμες, ζει και δημιουργεί μια ποίηση και θεμελιώνει μέσα από τον καθαρό και εμπνευσμένο ποιητικό της λόγο τη δική της αιωνιότητα.

Η λογοτέχνιδα Μαίρη Μέγα μεταφράζει το διήγημα: «Ο φτωχός εκατομμυριούχος του Oscar Wilde από την ξένη λογοτεχνία, χρησιμοποιώντας απλή, κατανοητή γλώσσα.

Στα εικαστικά, η Ζωγράφος-Αγιογράφος Σταυρούλα Λέκκα-Τζώρα, που με σχολαστική λεπτομέρεια σηματοδοτεί η Μαρία Νικολουδάκη-Ρουτσιέρη, ξεπερνά την αρμονία, το φως, την αλήθεια, την ομορφιά.

Τέλος, στην ποιητική ανθολογία περιλαμβάνονται ο γνωστός Μανιάτης ποιητής Θεόδωρος Ταβουλάρης και η λογοτέχνιδα Βάσω Παπαδοπούλου-Μπουλούκου.

Η πρόσφατη έκδοση του περιοδικού «Κουάριος» φιλοδοξεί να καλύψει μια ιδιαίτερη θέση στα πνευματικά μας δρώμενα.

Είναι σίγουρο πως το εξειδικευμένο αναγνωστικό κοινό θα το αγκαλιάσει με θέρμη και αγάπη.

(Εφημ. ΣΗΜΑΙΑ» Καλαμάτας αρ. φ. 28765)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΝΩΓΗ
Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 10 χρόνων ζωής
του λογοτεχνικού περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ»

Γράφει ο ΠΑΝΟΣ ΚΑΠΝΙΣΤΗΣ

Με σεβασμό αντικρίζεις τον όγκο της πολυπληθούς προσφοράς του Νίκου Ανώγη, σ' όλα τα είδη του έντεχνου λόγου: επτά (7) ποιητικές συλλογές, τέσσερες (4) συλλογές διηγημάτων, ένα (1) μυθιστόρημα, έξη (6) οιδίλια δοκιμίων, ένα (1) οδοιπορικό, πάνω από δύο χιλιάδες (2000) κριτικές, αμέτρητα άρθρα και πολλές ομιλίες.

Με δέος αναλογίζεσαι την ουσία και την αξία τους.

Ο πνευματικός χώρος που καταλαμβάνει, είναι τεράστιος, ώστε δύσκολα θα μπορούσες να τον συμπεριλάβεις ολόκληρο.

Θα προσπαθήσω να τον πλησιάσω, ζητώντας την επιείκειάν του, όχι σαν ειδικός, ούτε σαν κριτικός αλλά σαν ένας απλός λογοτέχνης-συγγραφέας.

Θ' αρχίσω σκιαγραφώντας τον με δύο λέξεις.

Ο Νίκος είναι σεμνός και αξιοπρεπής, σοβαρός και ευπροσήγορος, μετρημένος, σιωπηλός αλλά και χαμογελαστός.

Η ποίηση του Νίκου Ανώγη, είναι αγνή και λαμπρή έρχεται μέσα σ' αυτό το σκοτεινό χάος, των σημερινών καιρών, ν' ανασηκώσει τον πεσμένο άνθρωπο, τον γονατισμένο στο χώμα της χρηματολατρίας, της τρομολαγνίας και της βίας, να τον σηκώσει, να τον θρέψει και να τον ευφράνει με τους στίχους του, σαν το μάνα της ζωής και το νέκταρ της ψυχής.

Από το στίχο του αναδύεται, ένα γνήσιο ποιητικό αίσθημα και βαθειά στοχαστική ουσία, με έντεχνο δέσιμο, περιεχομένου και μορφής. Ο σμιλεμένος στίχος, η μουσικότητα η αρμονικότητα, η λιτότητα, το απέραντο κάλλος, σε συνάρτηση ολ' αυτά κατά τρόπο αντίστοιχο, προς το πλατύ και βαθύ νόημα του υψηλού και του ιδανικού, μες' την καρδιά και το λογισμό του ποιητή, αγκαλιάζονται αρμονικά και μας εκφράζουν, την αναδόνηση του ΕΙΝΑΙ του.

Η ποίηση του Νίκου Ανώγη, μιλάει τη γλώσσα της ανθρώπινης ψυχής.

Ως ανθρώπινη ανάταση, ευφραίνει και καλλωπίζει, διδάσκει και παιδαγωγεί, καθαίρει και λυτρώνει.

Πηγάζει από τη ζωή και διαμορφώνει την ψυχή. Οι στίχοι του εμφορημένοι από τη φύση, με ευαισθησία και οραματικότητα, με πηγαίο ανάβλυσμα εκφραστικότητας και πλαστουργικής φαντασίας με πλούτο αισθημάτων και ιδεών.

Και πέρα από τη φαντασία, έρχεται η διόραση και η ενόραση, το κάλλος και το ήθος, η χάρη και η ομορφιά, η ιδέα και η πλαστούρησή της.

Το δε περιεχόμενο είναι συνυφασμένο με την έκφρασή του συνυφαίνει και τη μορφή, διότι δεν είναι μόνον η αίσθηση αλλά και η νόηση.

Η αισθητική ικανοποίηση εμπεριέχει κατά πολύ και τη ψυχική λύτρωση ποιητικές ιδέες και ποίηση ιδεών μορφοποιούνται από το Νίκο Ανώγη, ως συνύφανση εικόνων και οραματισμών, προς την κατεύθυνση του ανθρώπου για την μεταρσίωσή του, δηλαδή, να υπερβαίνει τα εφήμερα και ν' αγκαλιάζει τα διηνεκή της ζωής και της ψυχής του.

Υπάρχουν στίχοι σμιλεμένοι, στροφές τεχνουργημένες, ιδέες, φαντασία, εικόνες αποδιδόμενες με παρομοιώσεις, αλληγορίες, σύμβολα.

Εισχωρεί στο μερικό και οραματίζεται το γενικό. Είναι μια αλλιότικη φωνή με βουερή απήχηση.

Τεχνουργεί στίχους καλλίλογους και υψιπετείς με τα διαφανέστατα ενδύματα του λόγου της ηθικής και ποιητικής αλήθειας, σαν εχθρός της υποκρισίας, μικροψυχίας και ψευδοσοφίας.

Μέσα από το άγιο βήμα της καρδιάς και της ψυχής του, οικοδομεί τ' αληθινά διαμάντια της λογοϊκής του έκφρασης.

Η ποίηση του Νίκου Ανώγη είναι μια θεραπειίδα της ανθρώπινης, κοινωνικής και προσωπικής αρετής.

Στα μυθιστορήματα, τα διηγήματα και τα δοκίμια διακρίνεις στο Νίκο Ανώγη τον αφηγητή με την έντεχνη ροή του λόγου στη γεύση του πραγματικού και στο ρεμβασμό του ονείρου.

Είναι μελετητής με λιρικό στοχασμό και ανεπτυγμένη την αίσθηση της ομορφιάς.

Ταξιδευτής με τη σαγήνη των λογοϊκών εικόνων, της χαράς και της λύπης της ζωής. Είναι δε, λάτρης του ωραίου και του αληθινού. Και στο λόγο του, συνυπάρχουν, η δύναμη και η μαλακότης η απαλότης και η βαθύτης, δίνοντας μεγάλη σημασία στους χαρακτήρες των μορφών και του ύφους.

Στα δε λαογραφικά του στοιχεία, διαφαίνεται η αγνή διάθεση της ψυχής, που σαν καθάριο κρύσταλλο μας επιτρέπει να δούμε τα γενναία πετάγματα της λυρικής του έξαρσης.

Καρδιά και νους, ευαισθησία και φαντασία, ομορφιά και αλήθεια, κάλλος και ηθική, αναδομούνται στο ψυχικό φως σε μια φιλανθρώπινη προσπάθεια για το ωραίο, το καλό και τ' αγαθό.

Υπάρχει σε κάποια σημεία η λιτή έκφραση και η υποβλητικότητα της κομμένης με τη σιωπή ανάσας.

Σαν κριτικό τι θα μπορούσα να προσθέσω, στα τόσα που έχουν γράψει οι άλλοι;

Η παρουσία του περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» του Ν. Ανώγη στο χώρο, είναι μια λεβέντικη αναψυχή, στις σφαίρες του ωραίου και του υψηλού που σκοπό έχει να σταθεί, δίπλα στον άνθρωπο, την ανθρώπινη ύπαρξη, μακριά από κάθε απογοήτευση, κατάθλιψη και υποβάθμιση που επιχειρείται από τα ΜΜΕ.

Οι θέσεις του είναι ξεκάθαρες και λαμπικαρισμένες και δείχνουν μια ρωμαλέα αγωνιστική διάθεση, προς το καλό και το ιδανικό, χωρίς να χάνουν τη ρεμβατική ενατένιση ή τη ρομαντική ονειροπόληση.

Η φωνή του Νίκου Ανώγη μέσα από το περιοδικό, είναι γνήσια ελληνική, ανθρώπινη, θελκτική και σαγηνευτική που συγκινεί και αναδονεί την ανθρώπινη ψυχή. Δίνει βήμα και προβάλλει τις «Μούσες» και συμβάλλει στο πνευματικό μας γίγνεσθαι.

Πάνος Καπνιστής

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ. Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου Κοιν. και Πολιτ. Επιστημών, Πανεπιστημίου Αθηνών, Εχ. Ch. L. Universite de Bruxelles. Σας συγχαίρω δια ζώσης, για το σπουδαίο έργο, το οποίο επιτελείτε. Επειδή έχω την τιμή να είμαι κοινωνός πληροφοριών για τις δημιουργικές επιδόσεις σας, εκτιμώ, ότι η προσφορά σας στα ελληνικά γράμματα είναι ουσιώδης, πολύτιμη και λυσιτελής. Η ευαισθησία σας, η αφοσίωση στην εξυπηρέτηση ευγενών στόχων και η ευγενής διάθεσή σας να υποστηρίξετε και να προβάλλετε την πνευματική δημιουργία και τους πνευματικούς δημιουργούς, παρά το κρατούν υλιστικό κλίμα, συνιστούν μια πηγή συναισθημάτων ασφαλείας σε ένα κόσμο εξόχως επισφαλής, για όλους εμάς, που απολαμβάνουμε τους γλυκείς καρπούς του μόχθου σας. Είθε, Θεία Δυνάμει, να συνεχίσετε επί των αυτών ευγενών επάλλξεων το έργο σας επί χρόνους πολλούς, επ' αγαθώ της χειμαζομένης πατρίδας..

ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΚΙΛΙΦΗΣ: Αρχιμανδρίτης Ιεράς Μονής Πεντέλης. Σας συγχαίρω για την ωραία έκδοση του περιοδικού Λόγου και Τέχνης «Κουάριος». Εύχομαι ολόψυχα καλή αρχή και καλή συνέχεια

ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ ΒΥΡΩΝ: Πολιτευτής. Διάβασα το «Κουάριος», πρόκειται για έπαλξη πολιτισμού σπάνιας αξίας. Για εστία, όπου άγρυπνες Εστιάδες φυλάσσουν τον ελληνικό λόγο και την ελληνοπρεπή τέχνη, σαν φως, που αιώνια φέγγει για να φωτίζει (όχι εκτυφλωτικά) όλες εκείνες τις ψυχές που το επιζητούν, για να ζεσταθούν

και για να δουν όλο και πιο μακριά, όλο και πιο πλατιά. Το «σας συγχαίρω» είναι λίγο. Το «σας θαυμάζω» είναι πιο τίμιο. Μακάρι να βρεθεί τρόπος εγώ να φανώ (εκτός από θαυμαστής) χρήσιμος για τον «Κουάριο»...

ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΥ ΕΥΓ .: Λογοτέχνιδα. Χαίρομαι ιδιαίτερα με την πληρότητα, από την επιτυχημένη επιλογή θεμάτων και δημιουργιών του «Κουάριος», που δίνει ακριβώς την ταυτότητα στο περιοδικό. Περιοδικό καθαρότητας απόψεων, περιοδικό με τη σφραγίδα της εκλεκτικότητας, περιοδικό που επικοινωνεί, για να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες ν' αντιταχθούν στον κίνδυνο της decadance του πνεύματος.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ: Λογοτέχνης. Χαίρομαι τις διαρκείς σας προσπάθειες. Σήμερα, που υπερτονίζονται τ' αρνητικά, διογκώνονται οι ατέλειες, οι ανεπάρκειες κι ' εξαφανίζονται τα θετικά, χάνονται, φθείρονται και παραπαίουν τα πρόσωπα, προσπάθειες σαν τις δικές σας φανερώνουν ότι άλλος δρόμος, πλέον, απ' το Λόγο και την Τέχνη, δεν υπάρχει. Φανερώνουν ενεργοποίηση, έκρηξη, παρέμβαση πολιτιστικής συμπεριφοράς.

ΔΑΟΥΤΗΣ ΠΑΝΟΣ: Λογοτέχνης. Με χαρά πάντα παίρνω το ωραίο περιοδικό σας «Κουάριος» και το διαβάζω με προσοχή. Είναι ένα περιοδικό που απλώνει τα φτερά του και αγκαλιάζει όλους. Συγκινεί και είναι πάντα ευχάριστο με την εκλεγμένη του ύλη. Είναι ένα περιοδικό που θα ζήσει και πρέπει να ζήσει, με τις καινούργιες πάντα ιδέες του. Έχει πνεύμα που το μεταλαμπαδεύει στον κάθε αναγνώστη του πάντα με αγάπη.

ΚΑΒΑΦΑΚΗ ΜΑΡΩ: Λογοτέχνιδα. Εύχομαι ο «Κουάριος» με το υψηλό του επίπεδο, να έχει μακροχρόνια και απρόσκοπτη πορεία. Μ' αυτό τον τρόπο θα προσφέρει στους συνεργάτες και στους αναγνώστες του, την πνευματική ανάταση, που τόσο σπάνια συναντούμε στην ισοπεδωτική εποχή μας και που τόσο χρειαζόμαστε.

ΚΑΤΣΙΑΝΑΚΗ -ΤΣΙΚΡΙΤΣΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ: Λογοτέχνιδα. Θερμά σας ευχαριστώ για την ευχάριστη έκπληξη και τη χαρά που μου πρόσφερε ο «Κουάριος»

σας. Αξιοπρόσεχτο κι ενδιαφέρον το περιεχόμενο. Εύχομαι καλή επιτυχία και μακροβιότητα.

ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ ΠΩΡΓΟΣ: Λογοτέχνης. Εγκάρδιος χαιρετισμός με ρυθμό. «Έκλεισε ο «Κουάριος» μία δεκαετία / εύχομαι να ζήσει ως μια χιλιετία / με τον Νίκο Ανώγη και τη Μαίρη Μέγα / άρχισε απ' τα' άλφα, να φτάσει ως τ' ωμέγα».

ΜΑΡΟΥΔΑ -ΑΝΕΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ: Λογοτέχνιδα, συγγραφέας, δημοσιογράφος Τουρισμού. Συγχαρητήρια για το περιοδικό «Κουάριος». Είναι πράγματι ένα σοβαρό και σπουδαίο έντυπο υψηλών προδιαγραφών που σας τιμά ιδιαίτερα...

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ: Λογοτέχνης, δικηγόρος. Ένα τόσο σπουδαίο περιοδικό του Λόγου και της Τέχνης, με θρησκευτική προσήλωση στις ηθικές Αξίες και στην Ελληνολατρεία, που αποτέλεσαν τις οάσεις του ευρωπαϊκού και γενικότερα του δυτικού πολιτισμού, πρέπει να δίνει τον τόνο της παρουσίας του, τουλάχιστον, τέσσερις φορές το χρόνο. Σ' αγαπώ με την Μούσα σου, την Κυρία Μαίρη Μέγα-Ανώγη, γιατί αξίζετε την αγάπη μου.

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ: Πνευματικός άνθρωπος, Λογοτέχνης.

Εκτίμησή μου, ότι οι επιμέρους συνεργασίες και στο τεύχος αυτό (23-24) προσεγγίζονται το ίδιο θαυμάσια, από τρεις οπτικές γωνίες: την κοινωνικοπνευματική, τη λογοτεχνική και την οπτική του μηνύματος.

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ ΔΑΝΑΗ: Λογοτέχνης - Δημοσιογράφος. Συγχαρητήρια για την έκδοση του ωραίου και ενδιαφέροντος περιοδικού σας «Κουάριος» που η συμβολή του προοιωνίζεται ανεκτίμητη για την πρόοδο των ελληνικών γραμμάτων μας.

ΣΧΑΝΑΤΟΒΙΤΣ ΤΑΚΗΣ: Λογοτέχνης. Γειά σου φίλε Νίκο, αληθινέ Άνθρωπε!..

Όποιος έχει την τύχη να σε γνωρίζει και να σε συναντάει, θα γεύεται την Ανθρωπιά απ' τα μάτια κι απ' τα χείλια σου. Ύστερα, μετουσιωμένη σε γραπτό αιώνιο λόγο, από τα κείμενά σου, όλοι θα τη γεύονται.

ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤ.: Λογοτέχνης. Οι μελέτες σας και τα κείμενά σας γενικότερα, είτε αναφέρονται σε κοινωνικά θέματα είτε ιστοριοδιφούν, ανιχνεύουν διαλεκτικά, κύρια «το δέον»! Και το ανιχνεύουν κατά την ταπεινή μου εκτίμηση, μέσα από μια οπτική, που βλέπει πολύ καλά τη σημερινή κοινωνία μας, στην οποία ο «πολιτισμός», ο όποιος «πολιτισμός», φαίνεται να προδιαγράφει τους όρους του παιχνιδιού! Εύγε σας!..

ΤΡΙΑΡΧΗΣ ΦΩΤΗΣ: Λογοτέχνης.

Το περιοδικό σου αυτό («Κουάριος»), αποτελεί μια δυναμική προσφορά στη Νεοελληνική λογοτεχνία και έχει καταστεί το βήμα μιάς πλειάδας λογοτεχνών, απ' όπου παρουσιάζεται η δημιουργία τους.

ΧΕΙΜΩΝΙΔΟΥ ΜΑΙΡΗ: Λογοτέχνιδα -Ζωγράφος.

Είναι σπάνιο δώρο να βρεις αληθινούς φίλους στη ζωή. Και εγώ νιώθω βαθιά συγκίνηση με την ευλογία που μου χάρισε η ζωή να συναντήσω δύο εξαιρετους ανθρώπους στο δρόμο μου, που κινούνται στο χώρο και στο χρόνο, ως στίλβουσα πηγή, ως λυδία λίθος πνεύματος στο στερέωμα της λογοτεχνίας με υποδειγματική σεμνότητα, ευγένεια αισθημάτων, πραότητα και ευλάβεια.

Γράφει η ΕΙΡΗΝΗ-ΦΑΝΙΑ ΠΑΠΙΔΑ

Αγαπητέ Νίκο,

Αγαπητό ΚΟΥΑΡΙΟΣ

Δεν ξέρω πώς να σας ξεχωρίσω και ν' αποτανθώ σε ένα έκαστον χωριστά. Είστε ένα σιαμαίο δίδυμο κι' ό, τι πω για σένα απηχεί και στο περιοδικό σου. Μη σου κακοφανεί λοιπόν, ό,τι γράφω για τον Νίκο, να το εκλάβεις και για το ΚΟΥΑΡΙΟΣ. Και τώρα άλλο δίλημμα μου προκύπτει. Σε ποια πλευρά ατομικά δική σου ν' αναφερθώ; Αν τηρήσω τις αρχές μου, πάντα προσέχω πρώτα τον χαρακτήρα ενός ανθρώπου κι, εδώ έχω να πω τόσα που δεν μου μένει περιθώριο για τ' άλλα. Ωραία λοιπόν, τον Νίκο, προσπάθησα να τον πλησιάσω κατ' αρχήν, σαν άνθρωπο, κι' αυτό δεν έγινε ύστερα, από μακροχρόνια γνωριμία, αλλά συντελέστηκε σε βραχύ διάστημα - πιθανόν να έπαιξε ρόλο και η ίδια πλατεία που μας χωρίζει, που διασταυρώναμε τα

βήματά μας και κάτω από τον μελωδικό ήχο μιας καμπάνας του Αγίου Θωμά και τα τιτιβίσματα των περιστεριών, δανειστήκαμε κι' ανταλλάξαμε, βιαστικά πεζοπορώντας σε αντίθετες κατευθύνσεις, εμπνεύσεις, ιδέες, κι ανησυχίες για το μέλλον του τόπου μας. Έφτιαξα το σκίτσο του Νίκου μ' επιτυχία σ' ελάχιστο χρόνο. Στην πορεία των γεγονότων, όποτε συναντούσα τον πολυτάλαντο αυτόν άνθρωπο, γέμιζα με τα στοιχεία του χαρακτήρα του τα κενά του καμβά, όπως θα έλεγε μια κεντήστρα.

Ο εκδότης του ΚΟΥΑΡΙΟΣ, είναι ένα βαθιά σκεπτόμενο άτομο και έντονα προβληματισμένο στον κοινωνικό του περίγυρο. Κάποιος που δεν τον έχει γνωρίσει ακόμη από κοντά, ακούει μόνον καλά σχόλια γι' αυτόν. Είναι πολύ ευαίσθητος και γράφει πληθωρικά για τα δύσκολα θέματα που μαστίζουν τους αναξιοπαθούντες. Έχει υμνήσει ιδανικά τον έρωτα, έχει στιγματίσει την αδικία, έχει υπερασπιστεί τ' ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα, την μητρότητα, έχει δώσει τέλος, μάχες στον γραπτό λόγο για τις ηθικές αξίες που ολονέν εξαφανίζονται κι έχει πάντα τον καλό λόγο και βοηθάει με τον τρόπο του τα νέα παιδιά να βρουν με την «πέννα» τους τον δρόμο τους. Αφιλοκερδώς βέβαια, προσπαθεί να μην παραμερίσει νέες φωνές στο περιοδικό του. Όλοι με τη σειρά τους θα δώσουν δείγμα ταλέντου, κι' αν υπάρχει φλέβα ποιητού ή συγγραφέα, αυτό θα το δείξει ο χρόνος. Ο Νίκος Ανώγης όμως δεν θα το αφήσει ν' αφανιστεί, γιατί στο περιοδικό ΚΟΥΑΡΙΟΣ όλοι οι σπόροι βρίσκουν γόνιμο έδαφος κι ο καλλίτερος θα ξεχωρίσει

Ο Ν. Ανώγης λοιπόν, άνθρωπος που ξεχωρίζει, που δίνει την ψυχή του στο ΚΟΥΑΡΙΟΣ, έχει γίνει ένα μ' αυτό. Διαβάζοντάς το, φέρνεις στα μάτια σου την ήρεμη και γελαστή φυσιογνωμία του, κι' όταν βλέπεις το Νίκο, συμβαίνει το αντίθετο. Ξεφυλλίζεις το περιοδικό του και ευφραίνεται η ύπαρξή σου. Μέσα στις καθαρές, καλογραμμένες σελίδες του χαλαρώνεις τη σκέψη σου και πλησιάζεις τα ποικίλα θέματα του, προσεγμένα και γραμμένα από βαθυστόχαστους ανθρώπους της διανοήσης, να σ' ανακουφίζουν, να σε ταξιδεύουν, να σε προβληματίζουν.

Πίσω όμως, όπως λένε, από έναν ξεχωριστό άνθρωπο, και στην συγκεκριμένη περίπτωση στον περί ου ο λόγος λογοτέχνη μας, κρύβεται ή μάλλον καλλίτερα συμπαραστέκεται φανερά μια άξια σύντροφος, σύζυγος, και συγγραφέας, η Μαίρη Μέγα που σε μια άλλη ευκαιρία θ' απασχολήσει επαξίως την «πέννα» όλων όταν έλθει η ώρα ν' ανατρέξουν στο αξιόλογο συγγραφικό της έργο. Έχω κι' άλλα Νίκο να σου πω, δεν έχω εξαντλήσει το απόθεμα των αρετών σου - σίγουρα θα μας δοθεί κι αλλού τόπος και χρόνος να συμπληρώσουμε. Κλείνω με μια ευχή: Νίκο συνέχισε τη

ρότα σου και μην αλλάζεις πορεία. Είμαστε μαζί σου, τρεφόμαστε απ' τους καρπούς που ωριμάζουν στο γόνιμο ΚΟΥΑΡΙΟΣ, συντροφιά με την Μαίρη Μέγα, οι καρποί του έργου σου θα γίνονται γλυκύτεροι. Με αγάπη,

Ειρήνη-Φάνια Παπιδά

Γράφει ο Αρχ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ

Προσφιλέστατοι και λίαν αγαπητοί, Στο 290 τεύχος, που έλαβα πρόσφατα, του λαμπρού, λογοτεχνικού, Περιοδικού σας «Κουάριος», είδα μ' ανυπόκριτη χαρά και συγκίνηση την ανακοίνωσή σας πώς το επόμενο 300 τεύχος του θάναυ αφιερωμένο σε ΣΑΣ προσωπικά.

Γι' αυτό ακριβώς θεωρώ χρέος μου επιτακτικό να Σας απευθύνω την απλή αυτή επιστολή μου, με την οποία εγκάρδια Σας συγχαίρω. Κι' εκφράζω, για άλλη μια φορά, τα πηγαία και ειλικρινή συναισθήματα της βαθειάς τιμής κι' αγάπης μου για το πραγματικά πολύτιμο κι ανεκτίμητο πνευματικό, λογοτεχνικό, εθνικοχριστιανικό, παραδοσιακό Έργο Σας.

Είχα την εξαιρετική τιμή να Σας γνωρίσω από ετών στην Ένωσή μας Ελλήνων Λογοτεχνών, μάλιστα στο νησί μας την Σίφνο κατά την πνευματική κίνηση «Λογοτεχνικά Σαββατόβραδα» μιά ήδη 10ετίας, που διοργανώνει, ή εφημ. «ΣΙΦΝΟΣ», ν' ακούσω τις ομιλίες και διαλέξεις Σας, αλλά και να διαβάσω όλα τα λογοτεχνικά Σας έργα, Δοκίμια, Ποιήματα, Άρθρα, στο δικό Σας ανωτέρω Περιοδικό, αλλά και σ' εκείνο της Ενώσεώς μας «Λογοτεχνική Δημιουργία».

Είσθε, λοιπόν, άξιοι κι' υπεράξιοι παντός Επαίνου και τιμής Πνευματικοί Άνθρωποι και Δημιουργοί, Κορυφαίοι της Πατρίδος μας.

Σας συγχαίρω και Σας εύχομαι ολόψυχα σταθερή υγεία, μακροβιότητα, ακατάβλητη δυναμικότητα για συνέχιση της ολοφώτεινης αυτής πνευματικής δημιουργίας Σας.

Φιλικώτατα

Αρχ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ

Θεολόγος, Ιεροκήρυξ, Συγγραφέας

Γράφει η ΡΙΤΣΑ ΜΗΝΟΥΔΗ
Λογοτέχνιδα - μυθιστοριογράφος

Μια πνευματική όαση στην πεζή καθημερινότητα, μια ηλιαχτίδα που προσπαθεί να απεγκλωβιστεί από το νέφος της ανίας και της μετριότητας και να φωτίσει τους σκεπτόμενους - που στην εποχή μας όποιος σκέφτεται είναι επικίνδυνος - μια σπιθαμή ελπίδας που αναπηδά μέσα από την ποιοτική του ύλη, είναι το περιοδικό «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» που με τόση αξιοπρέπεια και αγάπη, επιμελούνται οι αξιόλογοι εκδότες του Μαίρη Μέγα και Νίκος Ανώγης.

Δεν είναι έμποροι των γραμμάτων και δεν κατηλεύονται τη γνώση τους, μα την αφήνουν να ξεχυθεί πλέρια, μέσα στις ατελείωτες σελίδες του περιοδικού, προβάλλοντας έτσι την πνευματική σοδειά όλων μας, χωρίς φτιασιδώματα και ψεύτικες γιρλάντες, μα με τρυφερότητα και αγάπη, και γι' αυτό είναι τόσο αξιόλογο. Πρέπει να είναι κανείς μεγαλόψυχος και γενναιόδωρος για να μπορεί να κάνει αυτό το πνευματικό λειτούργημα, όπως ακριβώς είναι οι αγαπητοί μου φίλοι Μαίρη και Νίκος, γενναιόδωροι με την ύλη και μεγαλόψυχοι με το έργο όλων των σύγχρονων λογοτεχνών, που στις μέρες μας δεν είναι και τόσο λίγοι.

Σας αξίζουν πολλά συγχαρητήρια γι' αυτό το έργο σας και πολλές ευχές ο Θεός να σας έχει καλά για να συνεχίσετε αυτό το έργο σας.

Γράφει ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΑΛΑΣ και η ΕΥΓΕΝΙΑ ΛΑΛΑ

Ευχαριστούμε θερμότατα κ. Νίκο, για την προσφορά του βιβλίου σας «Πνευματικές Δοκιμακές Τριλογίες» στο οποίο συμπεριλαμβάνονται όλα όσα έχετε γράψει για το παιδί μας, ακόμα κι όταν δεν σας είχαμε γνωρίσει προσωπικά. Το θεωρούμε υψίστη τιμή.

Διαβάσαμε με ενδιαφέρον το βιβλίο σας, είναι μια πρωτότυπη ιδέα σε πέντε τριλογίες ν' αναπτύξετε τρία παρεμφερή θέματα σε κάθε μια.

Στην πρώτη αναπτύσσετε με θαυμάσιο τρόπο τους φιλοσοφικούς σας στοχασμούς για την τέχνη και την ποίηση ανεβάζοντάς μας πνευματικά στις υψηλές σφαίρες που κινείσθε.

Στην δεύτερη μας συμπαρασύρετε με την αγάπη σας για την Ελλάδα και τους οραματισμούς σας για τον άνθρωπο σ' έναν ιδεατό και ιδανικό κόσμο.

Με την τρίτη μας κάνατε οικείους τους τρεις μεγάλους τραγικούς της αρχαιότητας Αισχύλο, Ευριπίδη, Σοφοκλή με απλό και περιεκτικό τρόπο, που μόνον κάποιος σαν εσάς που τους έχει μελετήσει πλήρως μπορεί να κάνει.

Στην τετάρτη συμβαίνει το ίδιο με τους τρεις νομπελίστες των τελευταίων χρόνων (1998, 1999, 2000) διαφορετικών εθνικοτήτων που τους πλησιάσατε και με αναλυτικό τρόπο ύστερα από συστηματική έρευνα τους γνωρίσατε και σε μας.

Και στην πέμπτη δείχνεται τη βαθιά ευαισθησία σας παρουσιάζοντας τρεις ποιητές που έχουν φύγει από τη ζωή, τον Άσσο Σταμούλη, τον Βασίλη Κουρή και το παιδί μας.

Δεν βρίσκουμε τα κατάλληλα λόγια να σας εκφράσουμε τα αισθήματά μας. Όσο για τα βραβεία που επαξίως σας έχουν απονεμηθεί θερμά συγχαρητήρια. Ευχόμαστε κι είμαστε σίγουροι ότι θα τα πολλαπλασιάσετε.

Γράφει η ANNA ΜΠΕΣΗ Λογοτέχνιδα

Σας διαβεβαιώ ότι διαβάζοντας την τόσο διεισδυτική, ξεχωριστή κριτική σας, ένιωσα ένα σκίρτημα δυνατό στην καρδιά μου και δάκρυα να κυλούν από τα μάτια μου, γεγονός που επιβεβαίωσε περίτρανα, πόσο βαθιά και εύστοχα προσεγγίσατε το ταπεινό μου πόνημα, μια κατάθεση ψυχής και βιωμάτων κατά την «υπερβατική πορεία μου στο πλησίασμα της θείας Μεγαλωσύνης»!

Πόση ζηλευτή γνώση αποπνέει η κριτική σας, πόσο εμπνευσμένος και υπέροχος ο λόγος σας και πόσο ξεχωριστή η εκφορά του, με όλες τις τόσο συγκινητικές και λεπτοφυείς προεκτάσεις του κατά την ανάλυση της ταπεινής ποιητικής μου συλλογής «Η Άλλη Συνείδηση»!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ! Σας ευχαριστώ που με τιμήσατε με την προσοχή σας, εσείς, ένας καταξιωμένος λογοτέχνης!

Μου δώσατε χαρά μεγάλη, δύναμη και θάρρος να συνεχίσω και θα σας ευγνωμονώ παντοτεινά!

Γράφει η ΜΑΡΙΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΑΚΗ -ΡΟΥΤΣΙΕΡΗ

Το 1983 το περιοδικό «Πολύπτυχο» φιλοξένησε στις σελίδες του ποιήματά μου, έτσι άρχισα σιγά σιγά να μπαίνω σε κύκλους λογοτεχνών και να βρίσκομαι ανάμεσα σε ανθρώπους του πνεύματος που πάντα εθαύμαζα και θαυμάζω.

Στους χώρους αυτούς, ένα όμορφο ζευγάρι έδινε και δίνει πάντα μια ξεχωριστή παρουσία. Ο Νίκος και η Μαίρη στον λογοτεχνών τα μέρη. Ο αγαπητός σε όλους Νίκος Ανώγης και η ευγενέστατη σύζυγος του Μαίρη Μέγα, είναι το αγαπημένο ζευγάρι των λογοτεχνών. Άνθρωποι ξεχωριστοί με πνευματικότητα και αγάπη για όλους που καθρεπτίζεται στα φωτεινά τους πρόσωπα.

Ο Νίκος Ανώγης καταξιωμένος πνευματικός δημιουργός και άνθρωπος, δίνει πάντα με μαεστρία στην πέννα, τη γνώμη του σε κάθε λογοτεχνική η εικαστική δημιουργία. Γράφει για όλους με ευχαρίστηση και πολλή αγάπη και σαν δημιουργός και ο ίδιος έχει γράψει εξαιρετικά βιβλία που πολλοί έχουν μιλήσει γι' αυτά με θαυμασμό και τα έχουν παρουσιάσει.

Όμως ένα μεγάλο έργο του θα μείνει πνευματική κληρονομιά σε όλους τους λογοτέχνες και εικαστικούς είναι το περιοδικό «ΚΟΥΑΡΙΟΣ». Το δικό μας περιοδικό, το γεμάτο με τις σκέψεις και τις ιδέες μας, με φωτογραφίες εικαστικών έργων που σε κάθε έκδοση τιμάει κάποιο ζωγράφο ή γλύπτη δημιουργό.

Λόγια μεγάλων σοφών μέσα σε πλαίσια, βρίσκονται ανάμεσα στις σελίδες του περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» που κοσμούν την αισθητική και πνευματική του υπόσταση.

Στις 24 Οκτωβρίου 1998 με αργυρό μετάλλιο και δίπλωμα τιμήθηκε το περιοδικό και ο εκδότης Δ/ντής, λογοτέχνης Νίκος Ανώγης από την ACADEMIE INTERNATIONALE DE LUTECE, της Γαλλίας. τιμήθηκε επάξια ο άνθρωπος που ξέρει να προσφέρει έργο στα γράμματα και στις τέχνες, ο άνθρωπος που σφυρηλατεί και οικοδομεί ένα έργο ζωής.

Εύχομαι πάντα καλές δημιουργίες, υγεία, αγάπη και ευτυχία στο αγαπημένο όλων μας ζευγάρι, στο Νίκο και στη Μαίρη με πολλή αγάπη και εκτίμηση.

Γράφει η **ΣΟΦΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ - ΣΠΑΛΑ**

Αγαπημένε και ξεχωριστέ Νίκο Ανώγη-Μέγα.

Σήμερα έμαθα ότι μια παραπάνω διάκριση σε περιμένει στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης στο Β' ΛΑΤΙΟ Συμπόσιο Ποίησης, από τις Αρχές της πόλης. Οι προετοιμασίες έχουν αρχίσει εδώ κι ένα μήνα! Όλοι περιμένουν με ανυπομονησία, να έχουν την τιμή και τη χαρά να σφίξουν το χέρι του ανθρώπου που τόσα χρόνια υπηρετεί, με πάθος ψυχής, τη λογοτεχνία.

Βέβαια η μεγίστη των τιμών, που σου αποδίδει η πόλις τους, ξέρουν ότι είναι ένα μικρό λιθαράκι στις αμέτρητες διακρίσεις που σου έχουν αποδοθεί κατά το παρελθόν. Όμως η αναγνώριση του έργου σου, όλο και από περισσότερους ανθρώπους, νομίζω πως σου δίνει δύναμη και όρεξη να συνεχίσεις το υπέροχο έργο σου.

Σου δίνει κουράγιο να αντιμετωπίζεις τον ψυχρό, αδιάφορο και πολλές φορές, κακοπροαίρετο «άνθρωπο» που, δυστυχώς, δεσπόζει στη σημερινή κοινωνία μας.

Νιώθω ευτυχισμένη και αισθάνομαι δέος, για την τύχη που είχα να γνωρίσω το ζεύγος Ανώγη -Μέγα.

Αποτελείτε φωτεινή ιδιαιτερότητα για τον σύγχρονο πνευματικό μας κόσμο. Δυο άνθρωποι σ' ένα ΣΩΜΑ σε μια ΨΥΧΗ. Δυστυχώς οι αμπελώνες του λόγου και της τέχνης νοσούν στην εποχή μας.

Ελπίζω και εύχομαι ο Θεός να βοηθήσει να βρεθούν κι άλλοι ΑΝΘΡΩΠΟΙ - με γράμματα κεφαλαία -που θα ξαναφέρουν την ελληνική λογοτεχνία στο επίπεδο που της ταιριάζει.

Εύχομαι να ξαναφυτρώσουν οι σπόροι του Ομήρου, που μας έδωσαν ένα Σολωμό, ένα Παλαμά, ένα Ρίτσο, ένα Σεφέρη και άλλες προσωπικότητες, που έκαναν γνωστή την ελληνική λογοτεχνία ως τα πέρατα της γης, με την πνευματικότητα και το έργο τους.

Ας μη λησμονούμε ό,τι κουβαλάμε στις πλάτες μας μια πολύ βαριά κληρονομιά που οφείλουμε να εμπλουτίσουμε κι όχι να την αφήσουμε να ξεφτίσει.

Νίκο και Μαίρη Ανώγη-Μέγα, σας θεωρώ προμάχους, που αφιερώσατε τη ζωή σας στο ελληνικό πνεύμα. Έχετε επωμισθεί ένα πολύ βαρύ και υπεύθυνο έργο.

Το περιοδικό σας «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» πιστεύω πως θα βρει μιμητές και δε θα μείνει το ΜΟΝΟ φωτεινό παράδειγμα της νοημοσύνης.

Το «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» είναι σαν το διαμάντι που ξεχωρίζει ανάμεσα στην άμμο, στη σύγχρονη εποχή μας. Είναι η κατάθεση της ψυχής σας στην προσφορά, στη δημιουργία, στη γνώση και στην αγάπη σας για την τέχνη.

Θερμά συγχαρητήρια για τις προσπάθειες που κάνετε για όλους εμάς, δίνοντάς μας την ευκαιρία, με το παράδειγμά σας, να γίνουμε πιο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ.

Εύχομαι το «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» να είναι η αφετηρία για τη νέα γενιά, εν όψει της Παγκοσμιοποιήσεως. Να καταφέρει να ριζώσει στην ψυχή των νέων ανθρώπων, πως πρέπει νάναι υπερήφανοι που είναι Έλληνες. Να είναι περήφανοι που γεννήθηκαν στη κοιτίδα του πολιτισμού,

Συγχαρητήρια και πάλι. Σας αγαπώ και Σας θαυμάζω. Με εκτίμηση

Σοφία Κωνσταντινίδη

Γράψει η **ΜΑΙΡΗ ΤΖΟΥΜΑΚΑ**

Ποιά Μούσα να επικαλεσθώ, να 'ρθεί να με εμπνεύσει Νίκο και Μαίρη, για να πω: «πνευματική Σας προσφορά, κόσμο πούχει μαγεύσει».

Η πτωχική η πέννα μου, απ' της ψυχής τη σέρρα φέρνει, μπουκέτο αγνές ευχές, να Σας χαρίζει ευωδιές για χρόνια ευτυχισμένα.

Τον Νίκο και την Μαίρη, είχα την τύχη να τους γνωρίσω το 1985 στην Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών, όπου ο Νίκος ήταν δημιουργικός αντιπρόεδρος.

Είχαμε κοινή αρίστη συνεργασία το 1986 - 8 στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης, πάλι ως αντιπρόεδρος ο Νίκος και υπεύθυνη βιβλιοθήκης εγώ, (Αξέχαστες ημέρες προόδου της Ένωσης).

Μαίρη και Νίκος, άνθρωποι αγάπης, καλοσύνης, συγκατάβασης, απλότητας, ηθικής καθαρότητας, βαθειά ποτισμένοι από Ελληνικά ιδανικά, πίστης, αγάπης στο συνάνθρωπο, επιείκειας, πράοι, ειλικρινείς, ανεπιτήδευτοι, αφιλόγυροι, με ήθος, αγάπη και αφοσίωση προς τους σκοπούς, που με αυταπάρνηση υπηρετούν. Με πνευματικές ανατάσεις και οι δύο, τρέφουν ευγενείς φιλοδοξίες και βλέψεις. Πιστεύουν στις αξίες και δεν τις ανταλλάσσουν με τίποτε. Αστείρευτη δημιουργική πηγή, αντλούν ζωτικούς χυμούς, που μας δροσίζουν στον καύσωνα των χαλεπών καιρών μας.

Ο Νίκος θαυμάσιος χειριστής του γραπτού λόγου, έχει πλούσιο λογοτεχνικό έργο: Συνέγραψε βιβλία ιστορικού περιεχομένου, λογοτεχνικά, κοινωνικά. δοκίμια κατάλληλα για όλες τις γενιές και όλα επίκαιρα. Παρουσίασε αξιόλογες μορφές Ελλήνων και ξένων, άρθρα, ποιήματα, ατέλειωτα φιλολογικά και λογοτεχνικά έργα, πολυδραβευμένος από ξένες Ακαδημίες, αξιόλογος τεχνοκριτικός. του ταιριάζει

απόλυτα ο τίτλος του λογίου, του Συγγραφέως, που καλλιέργησε τα Ελληνοχριστιανικά γράμματα, τον Ελληνοχριστιανικό πολιτισμό.

Μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας LUTECE, της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, Εκδότης και Δ/ντής του περιοδικού Λόγου και Τέχνης «Κουάριος».

Η Μαίρη, πλάι στο Νίκο, εκλεκτή σύζυγος, αδελφή ψυχή, η γυναίκα, που εξυψώνεται με τις ευγενείς προδιαθέσεις της, αναδεικνύεται σε δημιουργικός παράγων σαν οικογένεια Η πνευματική προσφορά της πολύτιμη: «αξιόλογες μεταφράσεις ξένων συγγραφέων και λογοτεχνών».

Αποδείξεις έχουμε πολλές από την προσωπική τους προσφορά και το έργο τους. Προσωπικότητες τόσο ο Νίκος, όσο και η Μαίρη με ανώτερο μεγαλείο, που προβάλλουν πρότυπα και σπάνιες αξίες, Βέβαια ένας τέτοιος αγώνας ούτε εύκολος είναι, ούτε μικρής διάρκειας, γιατί αποβλέπει σε κάτι μεγάλο και υπέροχο, στο να ξεριζώνει αδυναμίες και πάθη και κακίες και να φυτεύει αρετές δύσκολες και μεγάλες που ζητούν αυταπάρνηση και πνεύμα θυσίας για την ανύψωση και εξυγίανση της κοινωνίας μας,

Νίκος και Μαίρη, γενναίες και ακέραιες ψυχές, που δεν γνωρίζουν εποχές εκπτώσεων των αξιών και. δεν ξεπουλάνε τον ηθικό και. πολιτιστικό τους πλούτο και προ-πάντων την πνευματική τους ελευθερία. Η αγάπη της ελευθερίας δεν τους αφήνει να μπουν κάτω από ισοπεδωτικό οδοστρωτήρα, που καταργεί κάθε όμορφο και αυθεντικό στοιχείο της προσωπικότητας.

Το Φως της Αγάπης τους, η κορωνίδα της δημιουργίας τους το περιοδικό Λόγου και Τέχνης «ΚΟΥΑΡΙΟΣ». Με αξιόλογη ύλη, επιτυχίες και αξιόλογες βραβεύσεις. Βραβείο και Αργυρό Μετάλλιο 1998 ACADEMIE INTERNATIONALE DE LUTECE Γαλλίας. Βραβείο Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών και πολλά άλλα. Μέσα από τις σελίδες του «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» μιλάνε τα πάγχρυστα στόματα του λόγου. Ο πλούτος τους πρέπει να γίνει οδηγός μας, πυξίδα αλάνθαστη στην πορεία μας.

Εμπνέουν την αγάπη, αγγίζουν όλες τις πτυχές του σύγχρονου κόσμου, ο πλησίον μας για την Μαίρη και τον Νίκο δεν είναι ανώνυμη μονάδα, δεν είναι εκμεταλλεύσιμο κοπάδι. Είναι η αδελφική ψυχή, που την αγκαλιάζουν με σεβασμό και μπορεί να εμπνεύσει την πνευματική δημιουργία και την πραγματική, αληθινή αγάπη στον συνάνθρωπο.

Νίκο και Μαίρη, οι ελεύθερες ψυχές Σας, που πιστεύουν στις αιώνιες αξίες, που πυρπολούνται από ιδανικά ιερά και όσια, που δεν διαπραγματεύονται τους ατίμητους πνευματικούς και ηθικούς θησαυρούς, καλούν τον σύγχρονο άνθρωπο σ' ένα

εσωτερικό ταξίδι αυτογνωσίας, με προορισμό την ευτυχία και γαλήνη, που τόσο έχουμε ανάγκη.

Υψώνω στον Ύψιστο θερμή προσευχή
ο Νίκος και η Μαίρη για πάντα μαζί
αγάπη να δίνουν, αγάπη ν' αντλούν
στο πνεύμα του λόγου χαρά να σκορπούν.

Με πολλή αγάπη
Μαίρη Τζουμάκα
Μέλος της Ε. Ελλ. Λογοτεχνών

Γράφει η ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Είναι Φίλοι!!

Τους εκτιμώ και τους αγαπώ απεριόριστα.

Τους γνωρίζω από πολλά, πολλά χρόνια. Από τότε που όλοι ξεκινούσαμε τους λογοτεχνικούς μας πρώτους βηματισμούς μέσα στη ζεστή τότε φωλιά της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών. Μια όμορφη πνευματική ομάδα που πειραματιζόμαστε και δοκιμάζαμε τα πνευματικά φτερά μας.

Πετάξαμε όλοι κι ο καθένας με τη δύναμη των δικών του φτερών.

κι ο Νίκος Ανώγης είχε δύναμη και αντοχή και πετάει, όλο πετάει, όλο και πιο ψηλά, με συνοδό του την καλή του σύζυγο, την αγαπητή σε όλους και φίλη Μαίρη Μέγα .

Κριτικές, βιβλία, παρουσιάσεις εκδηλώσεις και πολλά άλλα τα πνευματικά παιδιά τους.

Και πάνω απ' όλα το κοινό επίτευγμά τους. Το περιοδικό «ΚΟΥΡΑΡΙΟΣ». Και η παρουσίαση μεσ' απ' αυτό σ' ένα πλήθος πνευματικών δημιουργών για τις λογοτεχνικές δημιουργίες τους. Τα βιβλία τους. την τέχνη τους, τις εκδηλώσεις τους, τον πνευματικό τους μόχθο και τις επιτυχίες τους.

Ο Νίκος Ανώγης σκύβει με πολλή αγάπη στο κάθε έργο και προσπαθεί να διαλέξει με πολλή προσοχή κι αγάπη τα μικρά, ή μεγάλα. διαμαντάκια τους μέσα σ' αυτά και να τα διαπιστώσει και να τα εξάρει με την τεχνική του στην κριτική και μάλιστα όλων των πνευματικών έργων που έρχονται εις χείρας του. Αν

συγκεντρώσει, νομίζουμε. τις κριτικές μόνον που έχει γράψει όλα αυτά τα χρόνια. ασφαλώς θα γίνει ένα ογκώδες βιβλίο. Μόνον από τις κριτικές του. Εκτός από την ποίησή του, διηγήματα, μελέτες, ομιλίες κ.ά. έργα του για Έλληνες και ξένους πνευματικούς δημιουργούς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Έχω ένα λόγο ιδιαίτερο και παραπάνω να τους εκτιμώ κι εγώ:

Η παρουσία τους, με τις ομιλίες τους στα Λογοτεχνικά Σαββατόβραδα που διοργανώνει η Εφημ. «ΣΙΦΝΟΣ» κάθε χρόνο στο νησί μου τη Σίφνο τον Αύγουστο, για 11^η χρονιά εφέτος, μ' εκλεκτούς ομιλητές, είναι πια κάθε χρόνο γνώριμη σε Συφνιούς και φίλους του νησιού μας. Τους αγαπούν και τους περιμένουν κάθε χρόνο. Το ζεύγος Νίκου Ανώγη-Μαίρης Μέγα έχει δεθεί με το νησί μας, με τους πνευματικούς του ανθρώπους, αλλά και πάει να δεθεί και με τα έθιμα μας και με τα θρησκευτικά τοπικά λατρευτικά μας έθιμα, αφού πολλές χρονιές τα βιώνει κοντά σε μας, παράλληλα με τις λογοτεχνικές μας εκδηλώσεις.

Ευχή μας: Να είναι πάντα καλά και να δημιουργούν με χαρά και να υπηρετούν και να προσφέρουν τα πνευματικά τους таланτα, που τους χάρισε πλούσια ο Θεός.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΠ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Γράφει ο ΠΑΥΛΟΣ ΦΗΜΗΣ

Κρατώ στα χέρια μου το 96σέλιδο τεύχος του «ΚΟΥΑΡΙΟΥ», του πονήματος του ακαταπόνητου ζεύγους Νίκου Ανώγη και Μαίρης Μέγα. Το χαρακτηριστικό του κυανόλευκο εξώφυλλο, η ποικιλία στη θεματική του, η πληθώρα των άρθρων του και των λογοτεχνικών και κριτικών του κειμένων, το καθιστούν υπολογίσιμο και αξιοπρόσεχτο. Η δομή κάθε σελίδας του ελκύει τον αναγνώστη, τον ενημερώνει, τον προβληματίζει γόνιμα, τον καλλιεργεί. Οι μόνιμες στήλες του περιοδικού είναι λίαν ενδιαφέρουσες (βιβλιοκρισίες, ποιητική ανθολόγηση, βιβλιογραφία, Περισκόπιο λόγου και τέχνης, Δημιουργοί της τέχνης κ.ά.), η δε όλη διάταξη της ύλης αρκετά έξυπνη. Το «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» ευωδιάζει Ελλάδα και ορθόδοξη Παράδοση και καταγράφει τον παλμό της σύγχρονης λογοτεχνικής και εικαστικής παραγωγής.

Να ευχηθώ στους εκλεκτούς μου Μαίρη Μέγα και Νίκο Ανώγη-Μέγα, καλή συνέχεια συν Θεώ, κουράγιο και δύναμη στην αξιόλογη πνευματική τους συμπόρευση.

Γράφει η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΠΑΠΑΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Αν θέλει κανείς να γνωρίσει τον Νίκο Ανώγη. Φτάνει να διαβάσει το βιβλίο του «Πνευματικές Τριλογίες». Εκεί μέσα θα γνωρίσει το φωτεινό του πνεύμα, την ανθρωπιά του, τον αλτρουϊσμό του, την καλοσύνη του και την ανεπανάληπτη δημιουργία του.

Συγγραφέας, κριτικός, ποιητής και διευθυντής στο περιοδικό «Κουάριος».

Αυτό το λευκό περιστέρι δεν είναι άλλο από τον ποιητή - συγγραφέα Νίκο Ανώγη.

Αφιερώνω ένα ποίημα στον Νίκο Ανώγη.

Ένα αστέρι γεννήθηκε στο Ανώγι της Καρδίτσας.

Αστραψε και έφεξε στο χωριό.

Έγινε περιστέρι.

Άνοιξε τα φτερά του και πέταξε στην Αθήνα.

Εκεί λάλησε, και ακούστηκε η φωνή του.

Υψώθηκε το πνεύμα του.

κι η λαλιά του, περιδιαβαίνει

δύση και βορρά

συνεχίζει να λαλεί με τη σοφία

του πνεύματός του.

Σπέρνει σπόρο υγιή.

Το οποίο θα θερίζουν οι επόμενες γενιές που

που υμνούν το έργο του.

Πέτα περήφανο γεράκι πέτα

όσο πιο ψηλά μπορείς

και πέρασε τα ύψη

και άφησε ελεύθερο το πνεύμα σου

να πορεύεται στο σύμπαν.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΙΡΗ ΜΕΓΑ

ΜΙΑ ΣΕΜΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Γράφει η ΑΛΕΞ. ΒΑΙΤΣΗ ΒΑΚΡΟΥ

Συχνά και σε όλα σχεδόν τα λογοτεχνικά έντυπα, γράφονται και διαβάζουμε γνώμες και κρίσεις λογοτεχνών, για το συγγραφικό έργο κάποιου συναδέλφου μας.

Τα λίγα λόγια που παρακάτω έχω να πω, και που πιστεύω πως κι εσείς θα συμφωνήσετε μαζί μου, δεν είναι λόγια μιας υποκειμενικής κριτικής για το περιεχόμενο κάποιου βιβλίου είναι μόνο, λίγα λόγια αγάπης, θαυμασμού και εκτίμησης από μένα, για μια παρουσία που κινείται αθόρυβα ανάμεσά μας.

Και ο λόγος, για την διαλεχτή, την αξιαγάπητη, τη σεμνή Μαίρη Μέγα. Την υπέροχη, την ευαίσθητη Μαίρη μας, που για όσους δεν το γνωρίζουν, είναι η σύντροφος της ζωής του διαλεχτού, επίσης, ανθρώπου και λογοτέχνη Νίκου Ανώγη-Μέγα. Την ύπαρξη αυτή, που πέρα από ιδανική σύζυγος και συμπαραστάτρια στο πνευματικό έργο του άνδρα της, είναι για όλους μας μια πολύτιμη κι' αληθινή φίλη. Γιατί, η Μαίρη Μέγα, βλέπει με ιδιαίτερη συμπάθεια και άμετρο σεβασμό τους λογοτέχνες και γενικά τους πνευματικούς ανθρώπους. Κι' αυτό, γιατί η ίδια, έμαθε να ζει μακριά από τις όποιες προκαταλήψεις και τους άπρεπους χλευασμούς που άσχετοι άλλοι χρησιμοποιούν, συχνά, ενάντια στους πνευματικούς ανθρώπους.

Το πόσο κοντά στον πνευματικό άνθρωπο βρίσκεται η Μαίρη Μέγα, μας τόχει επανειλημμένα δείξει με τη ζεστή, την αισθητή πάντα παρουσία της κοντά μας, στην κάθε μας πνευματική συνάντηση και στο πλευρό του συντρόφου της.

Κορυφαίο δε γεγονός της αγάπης της αυτής, είναι η έκδοση του βιβλίου της, με ποίηση πολλών από μας, μεταφρασμένη από την ίδια στην αγγλική γλώσσα.

Τα σαράντα εννέα ποιήματα που περιλαμβάνει το βιβλίο με τον γενικό τίτλο: «WILDFLOWERS» που ελληνικά σημαίνει «Αγριολούλουδα» καθώς επίσης και οι εικοσιένα δημιουργοί των είναι επιλογή της ίδιας της μεταφράστριας.

Όλοι εμείς, ακόμα κι' όσοι δεν καταπιανόμαστε με μεταφράσεις, ξέρουμε πόσο υπεύθυνη, πόσο κοπιαστική είναι η μετάφραση ενός λογοτεχνικού κειμένου, ιδιαίτερα δε της ποίησης, και το πόσος χρόνος χρειάζεται για να ολοκληρώσει κανείς ένα τέτοιο έργο. Για τη Μαίρη Μέγα όμως, η αγωνία της υπευθυνότητας, ο μόχθος και ο χρόνος, μετράνε λιγότερο από την ανιδιοτελή της αγάπη για το ποιητικό έργο των άλλων. Γιατί, η κ. Μέγα, ξέρει να σκύβει και ν' αγκαλιάζει με ξεχωριστό ενδιαφέρον και αληθινή αγάπη τις πνευματικές δημιουργίες των όσων έχουν αληθινά μιλήσει στην καρδιά της.

Αναμφίβολα, η Μαίρη Μέγα, είναι μια απ' τις ανθρώπινες αξίες, που δεν χάθηκαν ολότελα από τη ζωή μας και πως μπορούμε πάντοτε να ελπίζουμε σ' αυτές.

Αξίζουν συγχαρητήρια στη Μαίρη Μέγα, για την άξια σ' όλους μας προσφορά της. Όμως, πάνω απ' όλα, της αξίζει η αληθινή, η απέραντη αγάπη όλων μας, και μαζί μ' αυτήν, οι από καρδιάς ευχές μας, τόσο στην ίδια, όσο και στο σύντροφό της Νίκο Ανώγη-Μέγα: Κάθε καλό μαζί τους νάναι.

Γράφει ο ΑΡΙΣΤΟΤ. ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Ιδιαίτερα γνωστή στα ελληνικά γράμματα. Λογοτέχνιδα με πλούσιο μεταφραστικό, λογοτεχνικό έργο. Απλή, αθόρυβη, δημιουργική με κοινωνική, πολιτιστική προσφορά και δράση.

Συνεκδότρια - συνεργάτιδα του περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ» που μ' εξαιρετική επιτυχία επί σειρά ετών εκδίδεται. Η Μαίρη Μέγα με άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας ασχολείται με λογοτεχνικές μεταφράσεις αγγλικών κειμένων στα ελληνικά και ελληνικών κειμένων στα αγγλικά.

Έχει μεταφράσει έργα από την ξένη λογοτεχνία, όπως τα διηγήματα: «Η ΦΡΙΚΗ» του Άντον Τσέχοφ, «Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ» του Έρνεστ Χεμινγκουέη, και πλήθος άλλων λογοτεχνικών κειμένων ξένων δημιουργών. Έχει εκδόσει έναν τόμο με μεταφρασμένα στην αγγλική γλώσσα ποιήματα 20 σύγχρονων Ελλήνων ποιητών μ' εξαιρετική εκδοτική, μεταφραστική επιτυχία. Μετέφρασε ποιήματα και λογοτεχνικά κείμενα ξένων δημιουργών, τα οποία κατά καιρούς έχουν δημοσιευθεί σε περιοδικά κι' εφημερίδες.

Αντιπροσώπευσε με τον σύζυγό της (Ν. Ανώγη) την χώρα μας σε διεθνή λογοτεχνικά Συνέδρια και συμμετείχε και σε πολλά πανελλήνια. Έχει κάνει ομιλίες-διαλέξεις σε πολλά λογοτεχνικά Σωματεία, Ομίλους κλπ. με εξαιρετική επιτυχία.

Η Μαίρη Μέγα έχει έναν διακριτικό τρόπο γραφής. Διαβάζοντας τα κείμενά της ο αναγνώστης έρχεται σε άμεση επικοινωνία με το λόγο, δομικό στοιχείο της τέχνης και του λόγου. Το έργο της Μαίρης Μέγα διακρίνεται-ξεχωρίζει για την απλότητα, τον λυρισμό, την βαθιά. στόχαση, την γνήσια έκφραση - ποιητική ευαισθησία και χάρη.

Για το έργο και την συμβολή της στα πολιτιστικά δρώμενα έτυχε πολλών διακρίσεων από λογοτεχνικά σωματεία και άλλους πνευματικούς - κοινωνικούς φορείς.

Της σφίγγουμε το χέρι και της ευχόμεθα πάντα να δημιουργεί έργα πνευματικά - λογοτεχνικά από το δικό της μετερίζι για τον εμπλουτισμό της Ελληνικής Γραμματολογίας. Θερμά Συγχαρητήρια για την προσφορά των έργων από το πνευματικό - λογοτεχνικό της ανθοκήπιο.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Αριστοτέλης Τσάκωνας

Γράφει ο ΒΙΓΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ: Συγγραφέας - Λογοτέχνης.

Αγαπητή και ερίτιμη κυρία Μαίρη. Θα σας εκπλήξει ασφαλώς η απροσδόκητη λήψη της παρούσας κριτικής παρουσιάσεως του βιβλίου σας «Wildflowers» η οποία γίνεται ως ανταπόδοση της υποχρεώσεώς μου προς το σύζυγό σας κ. Νίκο Ανώγη, ο οποίος πάρα πολλές και κολακευτικές κριτικές παρουσιάσεις έχει γράψει και δημοσιεύσει για τα βιβλία μου και ο οποίος πέρασε το ταπεινό και άγνωστο όνομά μου και μέσα από τα κανάλια της τηλεοράσεως. Σας ε γνώρισα μέσω της άριστης και επιτυχούς, πρωτότυπης και αξιόλογης μετάφρασης των ποιημάτων 21 ποιητών της οποίας κάνω την παρούσα παρουσίαση. Η τελειότης μάλιστα του άψογου χειρισμού της αγγλικής γλώσσας, μου έβαλε στην υπόνοια την πιθανότητα να είσθε αγγλίδα ή αμερικανίδα και κατέχετε την γλώσσα αυτή ωσάν μητρική σας και την πιθανότητα να δυσκολευτείτε να διαβάσετε την παρούσα επιστολή μου, την οποία παρακαλώ τον σύζυγό σας, να σας αναγνώσει

Γράφει η ANNA ΧΟΥΣΟΥ: Λογοτέχνιδα.

Ουσιαστικά το θεωρώ τιμή να με κατατάζεται στους αυντελεστές έκδοσης και επιτυχούς κυκλοφορίας του περιοδικού «ΚΟΥΑΡΙΟΣ». Μιλώντας για το περιοδικό και τους εκδότες θα μας πει μέσα από τους στίχους:

«Ένα ζευγάρι φως
πνεύμα και σεμινάριο
στο μέγα Αρχοντόσπιτο

στων ποιητών οικόσημο.
Με τη φιλία και τη χαρά
στης ποίησης τη ζεστή ώρα
που φέρνει στις καρδιές μας δώρα».

**Για το ζεύγος Ανώγη - Μέγα
και το «Κουάριος»
Της ΑΡΓ. ΜΟΥΔΑΤΣΟΥ - ΒΑΛΛΑΩΡΟΥ**

Μεσ' το βυθό της θάλασσας
ειν' δυό μαργαριτάρια,
που λάμπουν και φεγγοβολούν
χαρίζουν ομορφιά.

Και μες στις λίμνης τα νερά
δυο νούφαρα, ανθισμένα,
που όλων τα βλέμματα τραβούν
με χρώμα κι ευωδιά.

Σε κήπους μέσα αν θα μπεις
δυό ρόδα αλλού δε θά βρεις
που αρώματα και ομορφιά
να δίνουν σαν κι αυτά.

Στον ουρανό εκεί ψηλά
δυο αστέρια ενωμένα,
που σ' όλους μας σκορπίζουν φως,
αγάπη, ζεστασιά.

Δυο περιστέρια μ' έρωτα
κι αγάπη είναι δεμένα
και γύρω τη χαρίζουνε
απλόχερα, ζεστά.

Ο Νίκος κι η Μαιρούλα μας
σ' όλα συνταιριασμένα,
πνεύμα και τέχνη βοηθούν
μ' ελπίδα κι ανθρωπιά.

Ευχές για το «Κουάριος»
να τα χιλιοχρονίσει,
μαζί με το ζευγάρι μας
το τόσο αγαπητό.

Όπως γονείς με τα παιδιά
χιλιόχρονο να ζήσει
να 'χει βοήθεια το Θεό
Παρθένα και Χριστό.

ΝΙΚΟΣ ΑΝΩΓΗΣ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Μια θάλασσα από χρυσαφένια στάχια,
είναι η καρδιά σου.
Μια θάλασσα μεγαλοσύνης,
και ουράνιας γαλήνης.
Η πέννα σου είναι
πύρινη ρομφαία, γλυκώχη λύρα,
κι αναστάσιμη καμπάνα.
Η πέννα σου είναι,
φως και αδελφοσύνη,
τριαντάφυλλο κι ειρήνη.
Η πέννα σου είναι,
χίλια πολύχρωμα βεγγαλικά,
που αστράφτουν,

στο σκοτάδι της νύχτας.
Σου σφίγγω το χέρι
αδελφέ μου Ποιητή,
και φιλώ με αγάπη
το καθάριο σου μέτωπο.

ΣΤΟ ΝΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΑΙΡΗ ΜΕΙ'Α

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Ένα ζευγάρι ιδανικό
ο Νίκος και η Μαίρη.
Έχουν μιάς μοίρας φωτεινής
το ευλογημένο αστέρι.

Την ποίηση υπηρετούν,
της τέχνης τη λαμπράδα,
στο έργο τους μοσκοβολά
περήφανα η Ελλάδα.

Ένα ζευγάρι ιδανικό
ο Νίκος και η Μαίρη..
Μέσ' στο χειμώνα της ζωής,
είναι το καλοκαίρι.

ΑΓΑΠΗ: Το φως του κόσμου

Του ΑΠΟΣΤ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Γραμμένο στη γιορτή της Μαίρης και Νίκου Μέγα -Ανώγη,

στην ταβέρνα “το Αρχοντικό”, στις 8 τον Δεκέμβρη 2002)

Τι είναι χαρά,
Μια Καλημέρα
Μια συνάντηση με φίλους και συναδέλφους
Τι είναι ευτυχία;
Μα να ζεις τα παραπάνω και να λες
Είπα καλημέρα στην καινούργια μέρα
Είδα τον ήλιο να φωτίζει
Και να ζεσταίνει
Τους πονεμένους όπου γης

Ω! Ολύμπιοι Θεοί
Μη μας κλέψουν την αποψινή βραδιά
Των Ωραίων
Αυτών που αγάπησαν τον άνθρωπο
Στην αισιόδοξη ανοδική
Και ειρηνική πορεία του

Ω! Ολύμπιοι Θεοί
Απόψε έλαμψε η ομορφιά
Και η αλήθεια
Απόψε αναγεννιέται η ελπίδα
Για το ωραίο, την αγάπη
Και τον πολιτισμό.

Ω! μα τον Δία
Απόψε ζήσαμε την ζεστασιά της γειτονιάς
της ανθρωπιάς και συναδέρφωσης
Αυτή που οι άλλοι Θεοί μας στέρησαν
Ευλογώντας τα όπλα φίλων και αντιπάλων

Ω! Ολύμπιοι Θεοί!
Εσείς που κατεβήκατε δίπλα μας

Να σας γνωρίσουμε
και να σας αγαπήσουμε.
Βοηθείστε και τους άλλους
Ζαρατούστρα -Χριστό -Μωάμεθ

Να κατέβουν στη γη να αγαπηθούν
και να τους αγαπήσουμε
Να ερωτευτούν για να νοιώσουν
Την πηγή της ζωής
Της αγάπης
Της συγνώμης
Της ανοχής
Και της δημιουργίας

Η ανθρωπότητα πνίγεται
Στο πύον της παγκοσμιοποιημένης
Αθλιότητας
Και της απαξίωσης της αρετής
Και της ελπίδας.
Ω! Ολύμπιοι θεοί
Η εκδήλωση - γιορτή της Μαίρης
και Νίκου Μέγα
Ας γίνουν αναφορά
Για την αγάπη και συμπόρευση
Πρωτίστως των διανοουμένων
Των ανθρώπινων ελπίδων και προσδοκιών
Ο Νίκος Ανώγης
Μας έδειξε τον δρόμο της αγάπης
Της συναδέρφωσης
Της ελπίδας και του οράματος
Του σήμερα και του αύριο.

Φίλε Νίκο
Συνάδερφε Κύριε

Συναγωνιστή, σύντροφε,
όπως και να σε πω
Είστε άξιος
με την Αξιοσέβαστη Μαίρη
Συγχαρητηρίων.
Τι άλλο χρειάζεται
Για να αναγνωριστεί ο Άνθρωπος;
Σας σφίγγω το χέρι
Με πολλή εκτίμηση και αγάπη.